

VEJEN KOMMUNE

TEKNIK OG MILJØ

Dato: 12.12.2011

Sagsnr.: 11/25741

E-mail: Teknik@vejenkom.dk

Web: www.vejenkom.dk

Tlf: 7996 5000

Lars Erik Garder
Vimtrupvej 6
6660 Lintrup

Revurdering af miljøgodkendelse

For ejendommen Vimtrupvej 6, 6660 Lintrup

Vejen
KOMMUNE

Revurderingen meddeles i henhold til kap. 5 i lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 med senere ændringer.

Revurdering af Miljøgodkendelse af listevirksomhed

i henhold til kap. 5 i lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001
med senere ændringer

Oplysninger om husdyrbruget:

Adresse	Vimtrupvej 6
Ejendomsnummer	5750088351
Matrikelnummer	24, Dover, Lintrup m.fl.
CVR	65370859
CHR	18212
Ejendommens ejer	Lars Erik Garder
Husdyrbrugets ejer	Lars Erik Garder
Husdyrbrugets kontaktperson	Lars Erik Garder

Revurderingen omfatter følgende tidligere afgørelse:

Godkendelse i henhold til lov nr. 698 af 22. september 1998 om miljøbeskyttelse.
Miljøgodkendelse af hele virksomheden meddelt 25. august 2001.

Revurderet miljøgodkendelse af hele virksomheden meddelt 23. april 2003.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
RESUME	4
DEL 1: AFGØRELSEN	5
Vilkår for afgørelsen	6
Offentliggørelse / Høring og Klageadgang	15
DEL 2: VURDERINGER	17
2.1 Bemærkninger til afgørelsen	53
DEL 3: KLAGEVEJLEDNING	54
3.1 Underretning om afgørelsen	55
DEL 4: BILAG	55

RESUME

Vejen Kommunes udkast til revurdering af ejendommen beliggende på Vimtrupvej 6, 6660 Lintrup.

Ejendommen har en godkendt produktion på 560.000 slagtekyllinger (35-42 dg.) svarende til en total produktion på 254,5 DE.

Til ejendommen hører 241,62 ha, hvoraf 237,94 ha kan anvendes til udbringning af husdyrgødning. Ud af de 241,62 ha er 134,10 ha forpagtet.

Ingen af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) eller i nitratklasse.

Fire af udbringningsarealerne ligger i opland til en målsat fosforfølsom sø. Arealerne vurderes som værende beliggende i område belastet med fosfor.

Der ligger flere områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i nærheden af ejendommen og på ejendommens udbringningsarealer.

Der er lavet vurderinger på ejendommens påvirkninger på naboer (lugt), natur (ammoniak), grundvand, overfladevand samt anvendelsen af BAT (bedste tilgængelige teknik).

Ud fra disse vurderinger er der lavet vurdering af de eksisterende vilkår som enten er videreført eller slettet og erstattet af nye tidssvarende vilkår.

Med den foreliggende afgørelse er der foretaget en revurdering og sammenskrivning af vilkårene i virksomhedens miljøgodkendelse af april 2003.

Revurderingen giver anledning til, at nogle af de hidtil gældende vilkår ændres. Det drejer sig om vilkår vedrørende virksomhedens: Indretning og drift, Støj, Emission, Spildevand, Andet og Egenkontrol og tilsyn.

Ændringer i vilkår er lavet på baggrund af nye regler for området og indførelsen af BAT for landbrugsejendomme. Sidst i afsnit 2 er der lavet en opsamling af de ændrede vilkår samt begrundelse herfor.

De øvrige vilkår i den reviderede godkendelse er vurderet at være i overensstemmelse med gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen og praksis på området i øvrigt.

Vejen Kommune d. 12. december 2011

Helle Kalmayer Hansen
Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejten

DEL 1: AFGØRELSEN

På grundlag af oplysningerne i del 2 har Vejen Kommune foretaget en revurdering af miljøgodkendelsen for virksomheden beliggende på Vimtrupvej 6, 6660 Lintrup.

Revurderingen er foretaget på baggrund af reglerne om, at vilkår i miljøgodkendelser for i-mærkede virksomheder regelmæssigt skal revurderes.

Proceduren gælder både for miljøgodkendte i-mærkede virksomheder jf. godkendelsesbekendtgørelsen § 17, og for øvrige miljøgodkendte virksomheder, jf. Miljøbeskyttelseslovens § 41b.

En revurdering af virksomhedens drift sker i henhold til § 40 stk. 2 og § 41 stk. 1-3 i Husdyrbrugsloven samt Miljøbeskyttelseslovens § 41a og § 41b.

Den gennemførte revurdering giver anledning til, at Vejen Kommune ændrer visse vilkår i godkendelsen. Disse vilkår ændres ved påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 41, som forinden er varslet i henhold til denne lov.

Vilkår og dele af vilkår, som ændres ved påbud er anført med *kursiv*.

De vilkår, som ikke ændres i den eksisterende miljøgodkendelse er overført til denne afgørelse. Endvidere er utidssvarende vilkår sløjfet.

Gældende vilkår fremgår ved nummerering med **fed** skrift.

De ændrede vilkår, og sløjfning af vilkår samt kommunens beslutning om ikke at ændre de øvrige eksisterende vilkår, kan påklages som angivet i del 3.

De aktuelle vilkår vil blive revurderet senest ved den næstkommende revurdering.

Der er sat vilkår til at næste revurdering skal finde sted i 2020.

Øvrige afgørelser/miljøgodkendelser

- a) Afgørelsen erstatter følgende tidligere meddelte miljøgodkendelse:

Godkendelse i henhold til bek. nr. 753 af 25. august 2001 om Lov om miljøbeskyttelse kapitel 5 § 33. Udvidelse og drift af husdyrproduktionen på matr. nr. 24 m.fl., Dover, Lintrup. Ejendomsnummer: 5750088351 beliggende Vimtrupvej 6, 6660 Lintrup.

Vilkår for afgørelsen

Vejen Kommune forudsætter, at ejendommen drives som det er beskrevet overfor kommunen. På baggrund af disse oplysninger og kommunens vurdering meddeler Vejen Kommune følgende vilkår:

Generelle forhold

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

1. De udstedte påbud skal overholdes senest 3 måneder efter meddelte revurdering.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

2. Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til § 33 i miljøbeskyttelsesloven.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

3. Ændringer i ejerforhold skal meddeles Vejen Kommune.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

4. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattende af kapitel 3-8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen. Jf. bekendtgørelsens § 29 stk. 1 og § 29a, stk. 1.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

5. Næste revurdering af virksomhedens samlede godkendelse er jf. Bekendtgørelse nr. 807 om godkendelse af listevirksomhed § 17 fastsat til 2020.

Virksomhedens Indretning og drift

Følgende vilkår slettes

- *At godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet, inden 2 år efter den er meddelt.*
- *At virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen.*
- *At et eksemplar af godkendelsen til enhver tid skal være tilgængelig for de personer, der arbejder med virksomhedens daglige drift.*

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

6. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang

Dyrehold	Godkendt produktion	Dyreenheder
Slagtekyllinger (35 dage)	763.000	254,3
Antal stipladser, slagtekyllinger		87.700

7. Der accepteres en variation på 10 % af dyreholdet, dog således at det maksimale dyrehold beregnet over et planår ikke må overstige det godkendte antal.

Arealer

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 8.** På mark 13-0 skal der etableres og opretholdes en dyrkningsfri bræmme på mindst 10 m omkring den § 3 beskyttede mose (Naturpunkt 16). Den dyrkningsfri bræmme må hverken gødskes eller sprøjtes. Bræmmen kan første gang udlægges i græs, der efterfølgende kan afgræsses eller anvendes til slæt. Bræmmen må herefter ikke omlægges oftere end hvert 5. år.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 9.** Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald, mucosa og slam, uden særskilt tilladelse fra Vejen Kommune.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 10.** Husdyrgødning til de nordligst beliggende arealer (arealer forpagtet hos Sønderskovgårdvej 1) skal primært udbringes på hverdage mellem kl. 07.00 og 18.00.

Foranstaltninger for at undgå forurening

Følgende vilkår slettes

- Ved uheld eller lignende, som kan medføre en forurening af nærliggende vandløb, eller lign. skal der straks ske en alarmering af miljøvagten på telefon 112 eller Haderslev politi på tlf. nr. 74 52 25 25, samt straks igangsættes afværgeforanstaltninger. At virksomhedens drift ikke medfører væsentlige gener for omgivelserne.*

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 11.** Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 12.** Der skal foreligge en beredskabsplan for ejendommen senest 3 måneder efter meddelt revurdering. Beredskabsplanen skal holdes opdateret og ophænges synligt på ejendommen. Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret kopi af beredskabsplanen. Beredskabsplanen skal findes på et sprog, som er forståeligt for de enkelte medarbejdere.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 13.** Situationer, hvor et uheld var lige ved at opstå skal noteres, og der skal udarbejdes procedurer med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 14.** Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Beholdere til flydende husdyrgødning m.m., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af flydende husdyrgødning m.m., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Ammoniakfordampning

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 15.** Andelen af dybstrøelse, som udbringes på marken direkte fra stalden, skal min. være 30 %.

Spildevand

Følgende vilkår slettes

- *At der kun må afledes sanitært spildevand samt overfladevand.*
- *At der etableres en vaskeplads til vask af maskiner m.v. med et befæstet areal med afløb til samlebeholder. Vaskepladsen er under udarbejdelse (tilladelse vil blive givet).*
- *Alt arbejde med kemikalier m.v. skal foregå på befæstede arealer uden afløb til kloak, således at forurening af jord og grundvand ikke kan ske.*
- *Ved påfyldning af vitaminer, medicin etc. til dyrenes vandingsanlæg, må der ikke være mulighed for tilbagesug til virksomhedens vandforsyning.*
- *Flydende affald skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende og i en pumpeump med opkant og uden afløb til kloak, således at forurening af jord og grundvand ikke kan ske jf. lov om miljøbeskyttelse § 4 stk. 3.*
- *Spildevand fra rengøring af stalde og foderrekvisitter skal ledes til tæt opbevaringsbeholder inden bortskaffelse.*

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 16.** Vaskevand fra rengøring af staldene skal opsamles i beholder og opbevares og behandles som spildevand i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 17.** Afvaskning af landbrugsmaskiner og traktorer skal foregå på befæstet areal med afløb, hvorved det sikres, at vaskevand ledes til gyllebeholder.

Lugt

Følgende vilkår slettes

- *At stalde og udenomsarealer skal vedligeholdes, således væsentlige støv- og lugtgener ikke opstår i området uden for ejendommen. Lugten skal søges minimeret mest muligt, dels ved god staldhygiejne og dels ved, at indrette ventilationsafkastene således, at ventilationsluften udledes med en hastighed på mindst 8 m/s og er etableret uden overdækning. Undtaget fra kravet om mindstehastighed er dog to ventilationsafkast pr. staldbygning. Virksomhedens emissioner må ikke uden for egen matrikel give anledning til væsentlige gener.*

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 18.** Udbringning af gylle skal ske i overensstemmelse med God Landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning søges begrænset.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 19.** Ejendommen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener udenfor ejendommens areal.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 20.** Den godkendte husdyrproduktion skal foretages jævnt fordelt over året.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

Støv

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 21.** Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
- 22.** Fodersiloer skal indrettes så støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. Der skal anvendes melcykloner eller anden tilsvarende støvbegrænsende foranstaltning.

Oplag af olie, kemikalier etc.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 23.** Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 24.** Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 25.** Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag, på tæt bund og uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke jf. "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv." (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010).

Affald

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

26. Opbevaring af farligt affald skal ske i overensstemmelse med vilkår 24 og 25.

Støjgrænser

Følgende vilkår slettes

- *Støj fra virksomheden skal minimeres mest muligt, således at landbruget ikke giver anledning til unødigt støj i området. Eftersom virksomheden er beliggende i det åbne land i landzone, må virksomhedens bidrag til – målt i det ækvivalente korrigerede støjniveau i dB(A) – på intet punkt ved skel til omkringliggende beboelser overstige de nedenfor angivne værdier jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder:*

Dag:	Mandag – Fredag	kl. 07.00 – kl. 18.00	55 dB(A)
	Lørdag	kl. 07.00 – kl. 14.00	55 dB(A)
	Lørdag	kl. 14.00 – kl. 18.00	45 dB(A)
	Søn- og helligdage	kl. 07.00 – kl. 18.00	45 dB(A)
Aften:		kl. 18.00 – kl. 22.00	45 dB(A)
Nat:		kl. 22.00 – kl. 07.00	40 dB(A)

Støjens spidsværdier må ikke overstige anførte maksimalværdier med mere end 15 dB(A) om natten jf. Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

De anførte grænseværdier for støjbidraget er fastsat ud fra den forudsætning, at de skal overholdes indenfor de nedenfor anførte tidsrum jf. Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder:

Dag:	kl. 07.00 – kl. 18.00	Grænseværdierne skal overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer dvs. gennemsnitte for de 8 timer skal overholde grænseværdien.
Aften:	kl. 18.00 – kl. 22.00	Grænseværdien skal overholdes indenfor den mest støjbelastede hele time dvs. gennemsnittet for 1 time skal overholde grænseværdien.
Nat:	kl. 22.00 – kl. 07.00	Grænseværdierne skal overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time dvs. gennemsnittet målt over ½ time skal overholde grænseværdien.

Jf. Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder: Hvis Rødding Kommune skønner det nødvendigt f.eks. på grund af en klage, skal virksomheden udføre kontrol med, at støjvilkårene overholdes og gennem målinger dokumentere, at ovennævnte støjvilkår er overholdt. En sådan måling kan dog højst forlanges en gang årligt.

Målingerne skal udføres, som angivet i Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 om beregning ekstern støj fra virksomheder afsnit 7 og afsnit 9 og Miljøstyrelsens Vejledning nr. 3/1996 om beregning af ekstern støj fra virksomheder afsnit 5.

Maksimalværdien af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 27.** Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

	Tidsrum	Støjgrænser (I)
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 28.** Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovenstående vilkår om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling/beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne/beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

Harmonibestemmelser jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Følgende vilkår slettes

- *At der til enhver tid over for tilsynsmyndigheden, Rødding Kommune, fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt.*

Fluer og Skadedyr

Følgende vilkår slettes

- *At der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse efter Statens Skadedyrslaboratoriums "retningslinier for fluebekæmpelse af fluer på gårde med husdyr".*
- *At udenomsarealer holdes i ryddelig stand, således at mulighed for rottetilhold og gener for omgivelserne minimeres.*

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

29. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium¹.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

30. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

31. Der skal foretages forebyggende indsats overfor rotter. Indsatsen skal foretages af et autoriseret firma.

Opbevaringsanlæg

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

32. Opbevaring af dybstrøelse i marken skal ske i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens vejledning september 2004 eller senere udgave. Vejledningen er vedlagt som bilag nr. 2.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

33. Kompost eller kompostlignede dybstrøelse må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

34. Der skal udarbejdes en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, spildevand og regnvand. Afløbsplanen inkl. eventuelle bemærkninger hertil skal udarbejdes af autoriseret kloakmester eller andet uvildigt godkendt firma. Afløbsplanen skal sendes til Vejen Kommune, att.: Teknik og Miljø senest 3 måneder efter meddelt revurdering.

35. Påfyldning af vaskevand fra samletanken til gyllevogn eller lign. skal foregå på befæstet plads med opsamling til tæt beholder, således, at hvis der sker overpumpning/spild kan dette opsamles og ledes tilbage til samlebeholderen. Pladsen skal holdes fri fra tankvæggen, så der ikke kan overføres kræfter til denne med evt. skade til følge.

36. Pumper og maskiner til transport af vaskevand (pumpning af vaskevand til gyllevogne) skal altid være under opsyn, når de er i brug. Herudover skal pumpeanlægget være udformet således, at uvedkommende ikke kan aktivere pumpen, hvorved der kan ske utilsigtet udledning.

Andet

Følgende vilkår slettes

- *Eventuelle målinger skal foretages af et uvildigt, akkrediteret og godkendt laboratorium og tilsendes Rødding Kommune.*
- *Et eksemplar af målerapporter skal opbevares i mindste 3 år på virksomheden.*

¹ "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", www.dpil.dk

- *At der til enhver tid over for tilsynsmyndigheden, Rødding Kommune, fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt.*

Egenkontrol

Følgende vilkår slettes

- *At der til enhver tid skal kunne fremlægges tilsynsmyndigheden, Rødding Kommune, kopi af skriftlige aftaler om afsætning af overskydende gødning eller kopi af forpagtningskontrakter.*

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 37.** Virksomheden skal føre registreringer over den til enhver tid gældende produktion i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens Bilag 1. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på virksomheden kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 38.** Ventilationsanlægget skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligehold, dog minimum 1 gang årligt. Datoer skal fremgå af egenkontroljournal og være tilgængelig ved miljøtilsyn.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 39.** Der skal føres dokumentation for årligt forbrug af fyringsolie, dieselolie, el og vand. Dokumentationen skal være tilgængelig for miljøtilsynet.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 40.** Følgende skal føres i en driftsjournal, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
- Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.
 - Dato for udlægning af markstakke med angivelse af mængder samt angivelse af placering.
 - Dato for rengøring og desinfektion af staldafsnit med slagtekyllinger med angivelse af, hvilke staldafsnit, anvendte midler, mængder og anvendelsesmetode.
 - Dato for aflæsning af el-forbrug og vandforbrug samt de aflæste værdier. Evt. gennemførte tiltag for at reducere forbruget.
 - Årsopgørelse over forbruget af dieselolie og/eller fyringsolie (år og mængder).
 - Dato for service og evt. brud på drikkevandsinstallationer eller øvrige vandinstallationer.
 - Dokumentation for renholdelse af ventilatorer.
 - Kvittering for aflevering af farligt affald.
 - Opdateret beredskabsplan.

BAT

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 41.** Der skal anvendes foderblandinger med sænket fosforindhold ved hjælp af tilsætning af fytase og/eller anvendelse af foderfosfater med høj tilgængelighed.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 42.** Der skal føres E-kontrol (effektivitetskontrol), som sikrer løbende kontrol af sammenhængen mellem foderforbrug og tilvækst.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 43.** Proteinindholdet i fuldfoder til slagtekyllinger må i gennemsnit maksimalt være følgende totalniveauer for protein afhængig af kyllingealder:

Alder, dage	Råprotein, gram pr. kg foder
30	207
32	205
35	203
40	200
45	198

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 44.** Samtlige slagtekyllinger skal fasefodres. Foderets indhold af råprotein må maksimalt være på 20-22 % i startfasen, 19-21 % i vækstfasen og 18-20 % i slutfase.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 45.** Foderblandinger skal i gennemsnit have et maksimalt fosforindhold på 5,1 g fosfor/kg for kyllinger i alderen 0-21 dage og på 4,9 g fosfor/kg for kyllinger i alderen 22-40 dage.

Ved påbud tilføjes følgende vilkår

- 46.** Der må ikke udbringes husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, snedækket eller frosset areal.

Offentliggørelse / Høring og Klageadgang

Forudgående inddragelse af offentligheden

I forbindelse med revurderingen har der været gennemført procedure om forudgående inddragelse af offentligheden jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 55 stk. 2-4.

Inddragelse af offentligheden er sket ved annoncering i Budstikken den 17. august 2011. Der er ikke indkommet bidrag.

Høring af udkast

Udkastet til revurdering sendes i høring i 2 uger fra d. 16. november 2011 til d. 30. november 2011. Udkastet sendes til ansøger.

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Udkast til godkendelsen har været sendt i høring hos ansøger, samt som har haft følgende kommentarer (*kursiv*):

Side	Kommentar
4	<p><i>5 afsnit – hvilken fosforklasse drejer det sig om.</i></p> <p><i>I resuméet fremgår ikke at antallet af slagtekyllinger og produktionsdage ændres. I resuméet kunne vurderingen fra side 16 også inddrages – der står at ændringen ikke har væsentlige virkninger på miljøet.</i></p> <p>VK: Formuleringen er ændret.</p>
7	<p><i>Vilkår 8:</i></p> <p><i>Det ville passe bedre i markdriften, hvis der som alternativ til bræmmer kunne stilles vilkår om, at fast møg nedbringes inden for 6 timer (side 34). Dette fremgår som virkemiddel i forhold til ammoniakfordampningen ved udbringning i vejledningen til husdyrbrugsloven.</i></p> <p>VK: Vilkåret fastholdes, idet bræmmer er kontrollerbare. Der ses en tydelig randpåvirkning i kanten af hedemosen – forårsbillede (2011) er sat ind side 35 (figur 6).</p>
7	<p><i>Vilkår 10:</i></p> <p><i>Forslag til alternativ formulering</i></p> <p><i>Husdyrgødning til de nordligst beliggende arealer...må for så vidt muligt ikke afhentes lør-, søn- og helligdage samt hverdage mellem 18-7.</i></p> <p><i>Begrundelse:</i></p> <p><i>Det er kun i forbindelse med tømningen af stalde, at skal der skal køres læs til markerne. Det bestræbes, at transporterne holdes inden for de nævnte tidspunkter i vilkåret, men afhængig af, hvornår på dagen staldene tømmes, ville det være en fordel at have muligheden for fleksibilitet. Der vil ikke ske en ændring i antallet af transporter i forhold til i dag – og der har ikke været klager over transporterne, så vidt ansøger er orienteret.</i></p>

	VK: Formuleringen er ændret.
8	<p><i>Vaskevand fra rengøring fra staldene opsamles i beholder. Vandet skal behandles som spildevand og ikke flydende husdyrgødning, jf. husdyrgødningsbek. (§ 3 nr. 8)</i></p> <p>VK: Idet der på bedriften rengøres yderst omhyggelig, er der begrænsede gødningsrester i vaskevandet. Beregninger på andelen af gødningsrest i vaskevandet betyder at kvælstofindholdet ikke vil kunne overskride 0,3 kg N/ton. Vilkåret er ændret.</p>
36	<p><i>Første afsnit: Det fremgår, at uden tilførsel af handelsgødning er udvaskningen 61,6 kg N/ha og i ansøgt drift er den 71,1 kg N/ha. I udkastet fremgår det som en stigning. Dette er ikke en helt korrekt betegnelse, idet arealerne også i nudrift har fået tilført husdyrgødning fra 254 DE.</i></p> <p>VK: Teksten ændres, idet der er tale om en forskel – ikke en stigning.</p>
12	<p><i>Vilkår 34: Skal der også udarbejdes afløbsplan, hvis det er eksisterende bygninger?</i></p> <p>VK: Ja, idet VK er ved at kortlægge afløbsforhold på godkendte ejendomme.</p> <p><i>Vilkår 35: Skal der være befæstet areal, når der er sugekran på vogn til vaskevand?</i></p> <p>VK: Vilkåret er fra den sidste revurdering, som blot er videreført. Det befæstede areal skulle gerne være etableret. Der skal ikke være befæstet areal ved anvendelse af sugekran – der kan suges fra beholderen fra alle "sider".</p>
Generelt	<p><i>Ligesom der på side 20 henvises til udgave af Støjvejledning - kunne der også henvises i fodnote til nugældende miljøbeskyttelseslov, husdyrbrugslov, husdyrgødningsbekendtgørelse (og DE beregning) – så ved man ved næste revurdering, hvilken lov og bekendtgørelse, der var gældende ved den seneste revurdering.</i></p> <p>VK: Der revurderes altid efter gældende lovgivning. Det er således af underordnet betydning hvilke love, bekendtgørelser og beregningsgrundlag der er blevet anvendt i forbindelse med tidligere revurderinger.</p>

Offentliggørelse af afgørelse og underretning af klageberettigede

Kommunens afgørelse af revurderingen vil blive offentliggjort i Budstikken i uge 50. Endvidere er afgørelse af revurderingen sendt til organisationer og myndigheder, der fremgår af afsnittet "Underretning om afgørelsen".

Du kan klage over kommunens afgørelse til Miljøklagenævnet senest 11. januar 2012 jf. vedlagte klagevejledning.

DEL 2: VURDERINGER

Slagtekyllingeproduktionen på Vimtrupvej 6, 6660 Lintrup er en såkaldt (i)-mærket virksomhed. Godkendelsesmyndigheden skal derfor regelmæssigt og mindst hver 10. år tage virksomhedens samlede miljøgodkendelse op til revision og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 41.

Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at virksomheden er godkendt første gang.

Dyreholdet:

I forhold til den tidligere miljøgodkendelse er der sket en mindre ændring af dyreholdet på ejendommen. Den tidligere miljøgodkendelse lød på følgende:

Tabel 1. Dyrehold på ejendommen.

Dyrehold, antal	Godkendt produktion, stk.	DE
Slagtekyllinger (38-42 dg.)	560.000	254,5

Grundet ændringer i slagtekyllingeproduktionen med øget effektivitet, forbedret foderudnyttelse osv. er produktionen på ejendommen som følgende:

Dyrehold, antal	Godkendt produktion, stk.	DE
Slagtekyllinger (35 dg.)	763.000	254,3

Vejen Kommune vurderer, at ejendommens ændringer i dyreholdet ligger indenfor godkendelsens rammer, idet der ikke sker merforurening mht. lugt, ammoniak, støj, støv, vand, energi og næringsstoffer.

Drift:

Produktionen kører med delslagting, således at der altid er en maksimal belægning på 40 kg/m².

Slagtekyllingeproduktionen foregår efter et "alt ind – alt ud" princip. Kyllingeproduktionen foregår efter et fastlagt mønster, indtil de når slagtealderen. Derefter følger en tomgangsperiode med rengøring af staldene inden et nyt hold kyllinger indsættes.

Anlæg:

Husdyrbruget ligger øst for Lintrup i et større, meget åbent landskab med spredte landbrugsejendomme.

Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger og anlæg.

Nr.	Anvendelse	Staldsystem
1	Stald 1, 1.985 m ² (2000)	Dybstrøelse
2	Stald 2, 1.985 m ² (1991)	Dybstrøelse
3	Fodersiloer, 6 stk. á 26 m ³ , 1 stk. á 660 m ³ - Hvede og færdigfoder	
4	Maskinhal, tørreri og halmfyringsanlæg	
5	Værksted, kornsiloe og maskinhus	
6	Gl. kostald, nu depot	
7	Stuehus	
A	Opbevaring og indsætning af strøelse	
B	Indlevering af daggamle kyllinger	
C	Afhentning af døde dyr	
D	Levering til slagteri	
E	Udkørsel af gødning	
F	Opbevaring af sprøjtemidler	

Tabel 1. Anlægsbeskrivelse, bygningsnumre jf. figur 1.

Transporter til og fra ejendommen:

Transporter til og fra ejendommen sker via Vimtrupvej. Hovedparten af transporten til og fra ejendommen med foderstoffer og levering/afhentning af dyr, samt transport af husdyrgødning sker fortrinsvis i dagtimerne, men kan forekomme på alle tider af døgnet.

Vare	Type	Tidspunkt	Antal/år
Kyllinger til ejendommen	Lastbil	hverdage	9
Kyllinger fra ejendommen	Lastbil	hverdage	126
Døde dyr	Lastbil	hverdage	18
Halm	Traktor	hverdage	60
Foder	Lastbil	hverdage	154
Brændstof/diesel	Lastbil	hverdage	17
Husdyrgødning	Traktor/lastbil	hverdage	70
Affald	Lastbil	hverdage	15
Samlet antal transporter			469

Tabel 2. Transporter til og fra ejendommen.

Spildevand, mængde og afledning:

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og maskiner, i alt ca. 313 m³. Efter hvert hold rengøres staldene. Rengøringsvandet fra begge stalde ledes til 80 m³ opsamlingsbeholder for vaskevand (underjordisk ajlebeholder). Vaskevandet udsprede på harmoniarealerne. Tagvand fra stalde ledes til dræn.

Gødningshåndtering:

Staldene udmuges med traktor med frontlæsser + vogn. Der produceres i alt 1.170 ton fast gødning om året, som opbevares i markstakke.

Energi og vandforbrug:

Energiforbrug:

Det opgivne, forventede forbrug af el på årsplan ligger på ca. 157.700 kWh. Den største del af elforbruget i produktionen vil typisk gå til ventilationen. Ventilationen er computerstyret, således sikres det, at der ikke overventileres, med ekstra tab af varme og strøm til følge. Regelmæssig kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget er derfor af stor betydning. Der er valgt lavenergilystofrør i staldene.

Det årlige forbrug af olie forventes at ligge på ca. 23.500 ltr. dieselolie og ca. 3.500 ltr. fyringsolie.

Vandforbrug:

Det opgivne, forventede forbrug af vand (drikkevand og vaskevand) ligger på årsplan på ca. 4.815 m³. Dertil kommer et vandforbrug på ca. 250 m³ til maskinvask og privatforbrug.

Der foretages jævnlig inspektion af drikkevandsinstallationer (minimum to gange om ugen) med henblik på reduktion af vandforbruget. Ved rengøring af stalde mellem hver skift, i blødsættes disse før vask, dette mindsker vandforbruget.

Støj og støv:

Det oplyses vedrørende støj fra intern transport, omfang, tid, placering, at:

Støjbelastning af naboer kan forekomme i forbindelse med intern transport, pumper, kompressorer, staldventilation, udmugning mv.

Der forventes støj fra levering og afhentning af kyllinger til og fra ejendommen. Der forventes således ca. 119 transporter med dyr til hver af de to produktionshuse, i alt 238 transporter.

Efter afhentning af de slagteklare kyllinger rengøres kyllingehusene og dybstrøelsesmåtten køres ud.

Ligeledes forventes der støj fra levering af foder. Foder leveres ca. 154 gange pr. år i tidsrummet kl. 08.00 til 16.00. Fodret blæses ind i opbevaringssilo. Der indblæses foder i siloer som er placeret mellem de to huse (se figur 1), hvilket sker langt fra nabobeboelse. Indblæsning af foder varer ca. 3 kvarter til en time pr. levering.

De væsentligste periodiske støjgener vil være fra landbrugsmaskiner i forbindelse med markarbejde samt ved levering af korn og foderstoffer. Markarbejde vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ved forårs- og efterårsarbejde i marken).

Støj fra fodringsanlæg og ventilation vil forekomme dagligt.

Det vurderes, at der er foretaget tiltag på ejendommen for at reducere støjbelastningen for de omkringboende (anvendelse af stepventilation, der sikrer, at der ikke sker overventilation i staldene), og at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget grundet afstande og placering af støjkilder.

I Støjvejledningen² anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Man bør ved fastlæggelse af støjgrænser, ved de nærmeste boliger, anvende de grænseværdier der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i godkendelsen.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjkilder primært er aktive i driftsperioden mellem kl. 7.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden Vejen Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften og levering af foder foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Lys:

Facaderne på staldene er ikke oplyst, og der er ingen lysplader i taget. Der er opsat lamper ved indgange til staldene.

Lugt:

Lugt stammer fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning og fra selve produktionsbygningerne.

Lugtemission fra staldene og geneafstand fra beboelsesområder er beregnet ud fra følgende:

² Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Afstand til nærmeste byzone (Lintrup) er ca. 2,4 km, afstand til nærmeste samlede bebyggelse (Forsamlingshusvej og Lintrupvej i Hjerting) er ca. 1,7 km og afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt, som har anden ejer end ejeren af Vimtrupvej 6, 6660 Lintrup, (Vimtrupvej 13) er ca. 104 m. Der er ikke andre ejendomme med husdyrbrug over 75 DE indenfor 300 m fra anlægget på Vimtrupvej 6.

For ejendommen oplyses det, at der anvendes step-ventilation. Denne type ventilation fungerer således, at der sker en større fortynding med frisk luft ved at ventilationsluften "kastet" højere op og dermed reduceres lugten for de omkringliggende boliger.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningsystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningskemaet vil geneafstanden i forhold til byzone være 390,16 m, samlet bebyggelse 282,16 m og enkelt bolig 135,48 m. Til nabobebyggelse er den korrigerede geneafstand kortere end den vægtede gennemsnitsafstand. Tilsvarende er den korrigerede geneafstand til byzone og samlet bebyggelse overholdt, da der ikke er byzone eller samlet bebyggelse indenfor 1,2 gange geneafstanden (Se tabel 3). Ved lugtberegning regnes fra midten af den samlede bygningsmasse med dyr. Derfor er afstanden anderledes end den faktiske afstand. Kriterierne for maksimal lugt på $5 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for byzone, $7 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for samlet bebyggelse og $15 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for enkeltbolig er dermed overholdt.

Husdyrgodkendelseslovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt. Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Lugt i forbindelse med transport behandles under afsnittet "udbringning af husdyrgødning".

Der kan lokalt forekomme gener som følge af udbringningen og transporten af husdyrgødning, og det kan ikke udelukkes, at dette lokalt kan opleves som generende. Ejendommens udbringningsarealer er beliggende i landzone og i forbindelse med drift og udbringning af husdyrgødning forventes der ikke at være gener, der overstiger det niveau, som bør accepteres ved bolig på landet.

Det forventes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Område-type	Beregnings-model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	390,16 m	-	-	-	Genekriterie overholdt. Ingen Nabobeboelser/Byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	Ny	282,16 m	-	-	-	Genekriterie overholdt. Ingen Nabobeboelser/Byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig	Ny	135,48 m	76,43 m	102,87 m	155,54 m	Genekriterie overholdt. Korrektet geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand

Tabel 3. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

De fastsatte genekriterier i den nye lugtvejledning er udelukkende gældende i forhold til etableringer, udvidelser og ændringer. Beskyttelsesniveauet kan derfor ikke kræves overholdt, når der er tale om revurdering af et eksisterende brug, medmindre det er teknisk og økonomisk muligt for landmanden.

Affaldshåndtering:

Døde dyr:

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning til DAKA. Døde dyr hentes efter behov – ca. en gang om ugen i sommerperioden og ca. en gang hver anden uge i vinterperioden. Opbevarings- og afhentningsplads for døde dyr fremgår af situationsplanen.

Fast affald:

Al fast affald opbevares i en 400 liters container og afhentes efter behov.

Olie og kemikalieaffald:

Rengjorte dunke fra markkemikalier afleveres som fast affald.

Farligt affald, brugte kanyler samt tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afleveres til genbrugsplads.

Kemikalieaffald er opbevaret i aflåst kemikalierum.

Oplag af olier og kemikalier:

Olietanke:

Type	Over- /underjordisk	Størrelse	Placering	Årgang
Diesellole (drift)	Overjordisk	2.500	Maskinhus	2010
Fyringsolie (drift)	Overjordisk	1.800	Garage	1994
Fyringsolie (drift)	Overjordisk	2.500	Nedlagt stald	1997
Fyringsolie (drift)	Overjordisk	4.000	Ved stald 3	1997

Kemikalier:

Markkemikalier på ejendommen opbevares i aflåst kemikalierum i garagen, se situationsplan.

Arealer:

Til ejendommen hører 241,62 ha, hvoraf 237,94 ha kan anvendes til udbringning af husdyrgødning. Ud af de 241,62 ha er 134,10 ha forpagtet.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller krav om et bestemt forhold mellem den mængde husdyrgødning der udbringes og det areal, der skal være til rådighed for udbringningen (harmoniarealet). I denne godkendelse kan husdyrgødningen udbringes i en mængde svarende til 1,4 DE/ha.

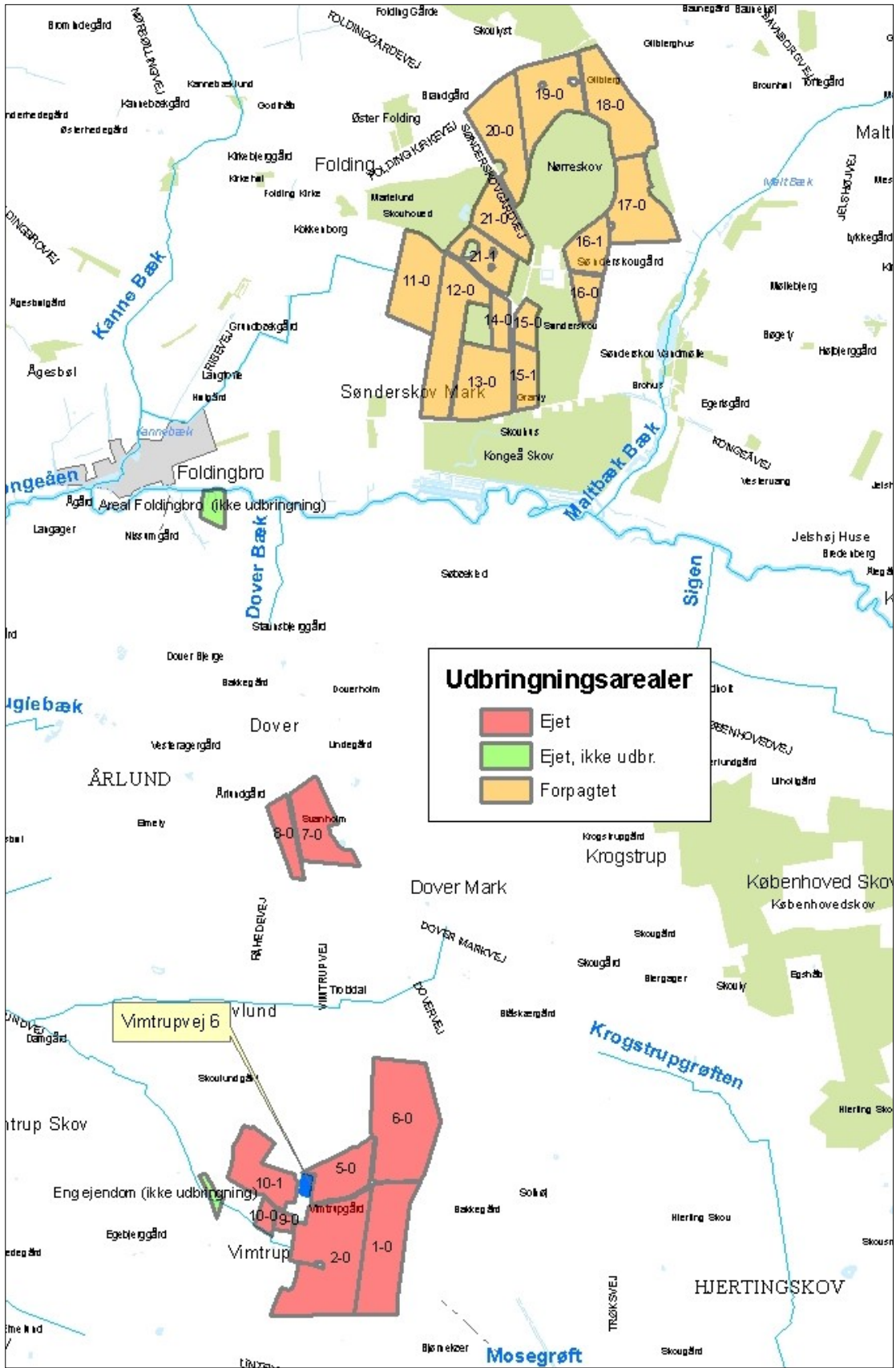
Ejendommens dyrehold producerer 254,55 DE husdyrgødning, hvoraf:

- 254,55 DE udbringes på udbringningsarealerne med 1,4 DE/ha, harmonikrav: 181,82 ha

Det samlede harmoniareal er på 237,94 ha og harmonibehovet er jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen på 181,82 ha.

Der er således tilstrækkeligt areal til at opfylde harmonikravet.

Se nedenstående figur og tabel for arealernes placering og størrelse.

Figur 2. Husdyrbrugets arealer.

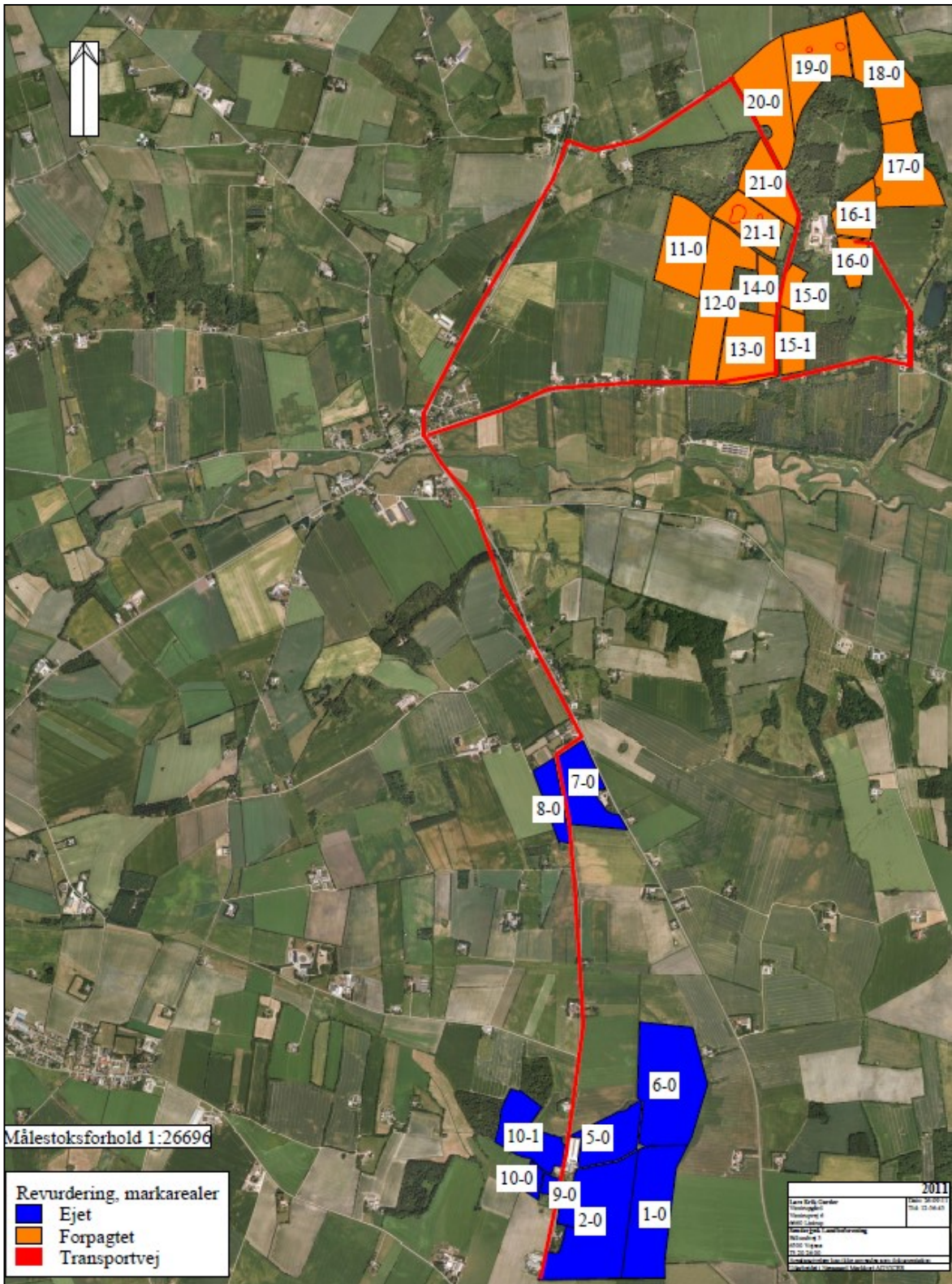
Markdata

Marknr.	Ha	Ejerforhold	Anvendelse	Markadresse
1-0	17,91	Ejet	Udbringning	Vimtrupvej 6
2-0	26,10	Ejet	Udbringning	Vimtrupvej 6
5-0	8,68	Ejet	Udbringning	Vimtrupvej 6
6-0	23,52	Ejet	Udbringning	Vimtrupvej 6
7-0	10,23	Ejet	Udbringning	Vimtrupvej 6
8-0	4,65	Ejet	Udbringning	Vimtrupvej 6
9-0	1,08	Ejet	Udbringning	Vimtrupvej 6
10-0	1,63	Ejet	Udbringning	Vimtrupvej 6
10-1	10,04	Ejet	Udbringning	Vimtrupvej 6
11-0	12,85	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
12-0	16,98	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
13-0	12,91	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
14-0	3,32	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
15-0	3,04	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
15-1	4,86	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
16-0	3,78	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
16-1	6,02	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
17-0	12,90	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
18-0	14,52	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
19-0	13,66	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
20-0	13,90	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
21-0	8,29	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
21-1	7,08	Forpagtet	Udbringning	Sønderskovgårdvej 1
Areal Foldingbro	2,60	Ejet	§3 eng – ingen udbringning	Vimtrupvej 6
Eng Ejendom	1,08	Ejet	§3 eng – ingen udbringning	Vimtrupvej 6

Tabel 4. Arealer.

Udbringning af husdyrgødning:

Transportruterne der benyttes ved udbringning af husdyrgødning er vist i nedenstående figur.

Figur 3. Transportruter til udbringning af husdyrgødning.

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende mindre end 200 m fra byzone.

Transportruten op til de nordligste aftalearealer går gennem Foldingbro. For at genere borgerne i Foldingbro mindst muligt, stilles der vilkår om at husdyrgødningen til de nordligst beliggende arealer (arealer forpagtet hos Sønderkovgårdvej 1) ikke må afhentes lør-, søn- og helligdage samt på hverdage mellem 18.00 og 07.00.

Det er kommunens vurdering, at udkørslen af husdyrgødning, med de stillede vilkår, ikke vil give anledning til unødige gener for omgivelserne.

Ammoniak:

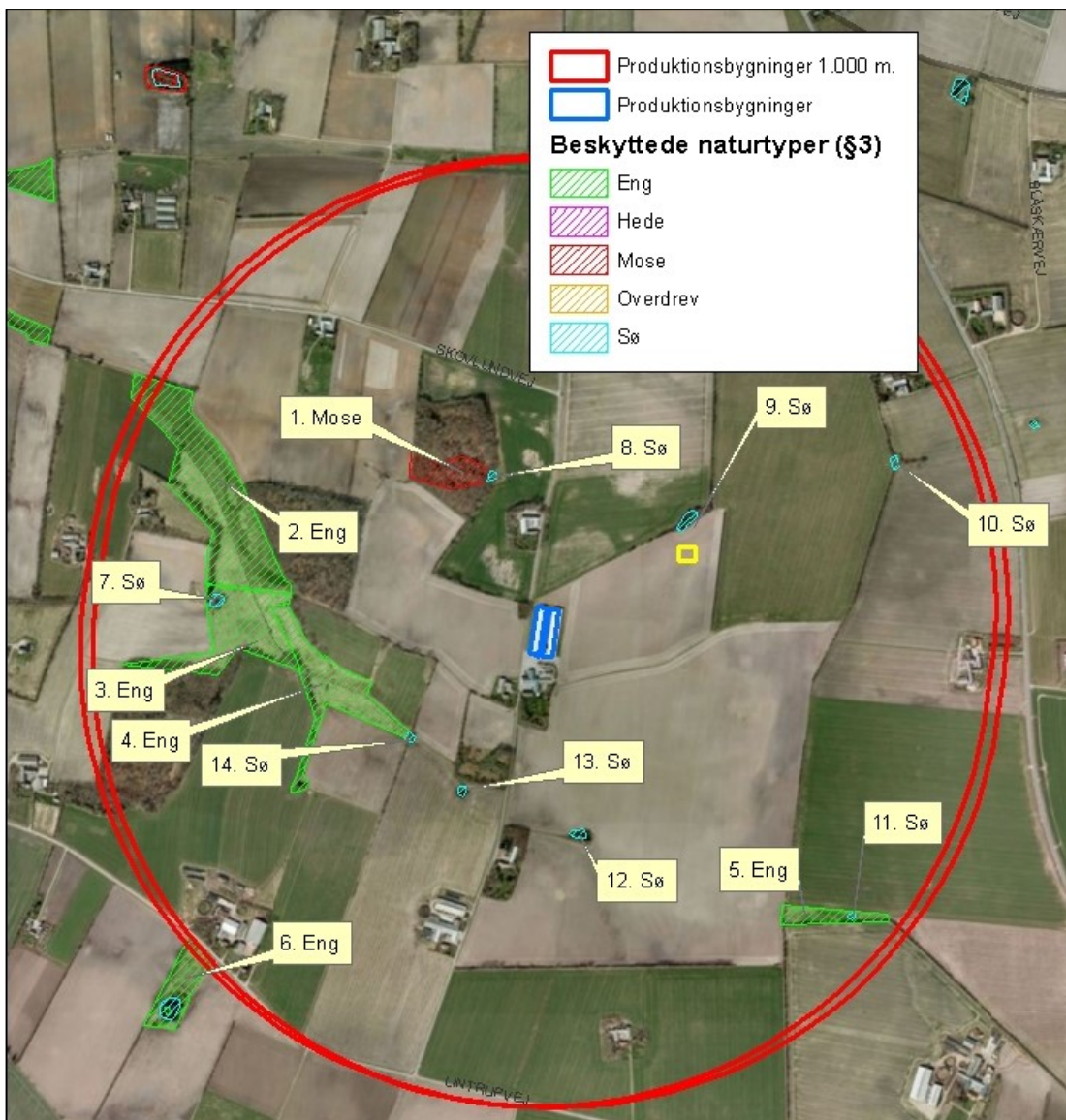
Der sker ingen øgning af besætningen på husdyrbruget i forhold til den tidligere godkendelse og derved ingen merdeposition af ammoniak. Det vurderes at beskyttelsesniveauet for ammoniak uden videre er opfyldt.

Natur:

Det er fastsat i Husdyrgodkendelseslovens § 7, at en række særligt ammoniakfølsomme naturtyper udløser bufferzoner. I en afstand af op til 300 m fra disse naturområder må ammoniakfordampningen fra stald og lager ikke forøges, og i en afstand på 300 – 1.000 m fra de nævnte naturområder må merbelastningen i naturområdet ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug indenfor bufferzonen i forhold til naturområdet.

Nærmeste § 7-areal, der udløser bufferzone er et overdrev som ligger ca. 2,45 km nordøst for ejendommen. Der vurderes således ikke at være nogen væsentlig påvirkning af arealet, og Vejen Kommune vurderer at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen på arealet.

Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der flere områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Figur 4 viser beliggenhed af beskyttet natur omkring ejendommen. Beregninger på ammoniakdeposition er vist i tabel 5.

Figur 4. Beskyttet natur i en radius af 1.000 meter fra produktionsbygningerne på Vimtrupvej 6.

Nr.	Naturareal (BD_Ident)	Naturtype	Værdisætning	Afstand fra anlæg	Belastning (kg N/ha/år)	
					Mer-	Total-
1	200098770	Mose	-	Ca. 310 m. NV for nærmeste bygning	0	1,8
2	817985	Eng	-	Ca. 585 m. V for nærmeste bygning	0	1,3
3	817987	Eng	IV	Ca. 567 m. NV for nærmeste bygning	0	1,3
4	817997	Eng	V	Ca. 346 m. V for nærmeste bygning	0	1,6
5	783865	Eng	V	Ca. 759 m. SØ for nærmeste bygning	0	0,2
6	818020	Eng	V	Ca. 974 m. SV for nærmeste bygning	0	0,2

7	817993	Sø	-	Ca. 685 m. V for nærmeste bygning	-	-
8	200099299	Sø	-	Ca. 292 m. N for nærmeste bygning	-	-
9	200099304	Sø	-	Ca. 311 m. NØ for nærmeste bygning	-	-
10	200099297	Sø	-	Ca. 791 m. NØ for nærmeste bygning	-	-
11	783867	Sø	-	Ca. 873 m. SØ for nærmeste bygning	-	-
12	200099350	Sø	-	Ca. 385 m. S for nærmeste bygning	-	-
13	200099343	Sø	-	Ca. 346 m. SV for nærmeste bygning	-	-
14	200099783	Sø	-	Ca. 312 m. SV for nærmeste bygning	-	-

Tabel 5. Beskyttede naturområder i nærheden af anlægget omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, ID er fra www.miljoportal.dk.

Naturkvalitetsplanlægning:	Faktaboks
<p>I Ribe Amts naturkvalitetsplan 2006 er der udarbejdet en mål- og værdisætning for naturtyper jf. Naturtyper i Ribe Amt 2006. Rammer og retningslinjer for naturkvalitetsplanlægningen er videreført i Vejen Kommuneplan 2009-2021.</p> <p>A-målsatte områder er alle lokaliteter, der er A-værdisatte eller B-værdisatte lokaliteter, hvor der vurderes at være oplagte muligheder for naturforbedringer og/eller hvor der er landskabsbiologiske sammenhænge og/eller hvor særlige artsforekomster betinger, at der bør gøres en indsats. A-værdisatte lokaliteter har særlig høj naturværdi og B-værdisatte lokaliteter har middelhøj naturværdi. Inden for A-målsatte arealer gives normalt kun tilladelse til indgreb, som understøtter kvaliteten af den naturtype, der findes på arealet.</p> <p>B-målsatte områder er øvrige B-værdisatte lokaliteter, samt typisk de C-værdisatte lokaliteter, der indgår i væsentlige landskabsbiologiske sammenhænge. Der vil kun i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til mindre indgreb efter konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.</p> <p>C-målsatte områder er typisk landskabeligt isolerede C-værdisatte lokaliteter (lokaliteter med begrænset naturværdi), hvor naturforbedring ikke vurderes at være realistisk. Der vil i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til indgreb efter konkret vurdering.</p> <p>Målsætning: målsætningen for området som der stræbes imod.</p> <p>Værdisætning: den faktiske tilstand som området er vurderet til at have på nuværende tidspunkt.</p> <p>Fremadrettet vil Vejen Kommune arbejde for, at ABC-målsætningssystemet afløses af et nyt værdi- og målsætningssystem, hvor § 3-områderne værdi- og målsættes efter den femtrins skala, som staten anbefaler i Danmarks Naturdata. Herved bliver det muligt at sammenligne naturområder på tværs af kommune grænser.</p> <p>Systemet inddeler naturtyperne i 5 tilstandsklasser: I – Høj, II – God, III – Moderat, IV – Ringe og V – Dårlig. Arealerne administreres ud fra det pågældende naturareals konkrete naturværdi, der vurderes i den enkelte sag ud fra registreringer af flora og fauna.</p>	

Naturpunkt 1 er en lille ikke-værdisat mose der er under kraftig tilgroning med rød-el og ask. Der er næsten ingen lysåbne partier tilbage. Ved besigtigelse i oktober 2007 er der foruden kulturarter som stor nælde, ager padderok, lav ranunkel og almindelig rapgræs registreret forekomster af angelik og eng-nellikerod.

Naturpunkterne 2, 3 og 4 er dele af et sammenhængende engområde langs Lintrup Nørrebæk. Engene er lavt værdisatte (IV og V). Engene er landskabelig bevaringsværdige pga. deres samlede størrelse. Engene virker kulturprægede og næringsrige. Engene er hegnede og bærer præg af både afgræsning og af at der tages slæt på dem. Ved besigtigelse i oktober 2007 er der registreret typiske kulturarter som almindelig kvik og -rajgræs, mosebunke, hundegræs, almindelig hvene og stor nælde.

Naturpunkterne 5 og 6 er to små lavt værdisatte (V) enge, der ligger isoleret i landskabet omgivet af agerjord i omdrift. Engen der udgøres af naturpunkt 5 er en natureng. Engen er præget af eutrofiering og bærer præg af afgræsning. Ved besigtigelse i oktober 2007 er der registreret typiske kulturarter så som vild kørvel, stor nælde, lav ranunkel, glat vejbred og rapgræs. Naturpunkt 6 er for størstedelen indhegnet og afgræsses. Uden for indhegningen, ved vandhullet mod syd, er der en fin eng med en veludviklet vegetation rundt om søen.

For både engenes og mosens vedkommende vurderes tålegrænsen at være i den sidste halvdel af intervallet mellem 15-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i Vejen Kommune udgør ca. 17 kg N/ha pr. år.

Højeste totalbelastningen i mosen er på 1,8 kg N/ha/år i ansøgt drift. Totalbelastningen i den konkrete sag udgør således højst ca. 12 % af den nedre tålegrænse og dermed ca. 10,6 % af den samlede atmosfæriske kvælstofbelastning. Samlet set vurderes det således, at en påvirkning af mosen i denne størrelsesorden, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning, selv om lokaliteternes naturtilstand kunne være bedre.

Højeste totalbelastningen på engene er på 1,6 kg N/ha/år i ansøgt drift. Totalbelastningen i den konkrete sag udgør således højst ca. 11 % af den nedre tålegrænse og dermed ca. 9,5 % af den samlede atmosfæriske kvælstofbelastning. Samlet set vurderes det således, at en påvirkning af engene i denne størrelsesorden, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning, selv om lokaliteternes naturtilstand kunne være bedre.

Der er registreret 8 søer (vandhuller) inden for 1.000 m fra anlægget. Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer. Søernes største trussel er tilførsel af fosfor, mens påvirkningen fra luftbåret ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommunen vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede krav til ammoniakreduktion.

Arealernes påvirkning af natur:

Ifølge Habitatbekendtgørelsen skal myndigheden vurdere, om projektet vil påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder under hensynstagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-

dommen”³. Der lægges således i høj grad op til anvendelse af forsigtighedsprincippet, når det drejer sig om beskyttelsen af Natura-2000 områderne.

En mulig påvirkning vurderes i forhold til ejendommens anlæg (primært ammoniakfordampning), påvirkning fra arealer i eller op til Natura 2000-områder og næringsstofudvaskning fra ejendommens arealer.

Beskyttede naturområder

Foruden påvirkningen med ammoniak fra husdyrbrugets anlæg kan naturen også påvirkes fra ejendommens arealer. Det kan f.eks. være påvirkning af tilstødende naturarealer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning pga. tilførsel af næringsstoffer gennem udvaskning fra jorden, nedfald fra luften eller overfladeafstrømning.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at udbringning af kunstgødning på beskyttede naturområder kræver en dispensation fra Naturbeskyttelsesloven. Der skal indsendes en særskilt ansøgning herom til Vejen Kommunes naturafdeling.

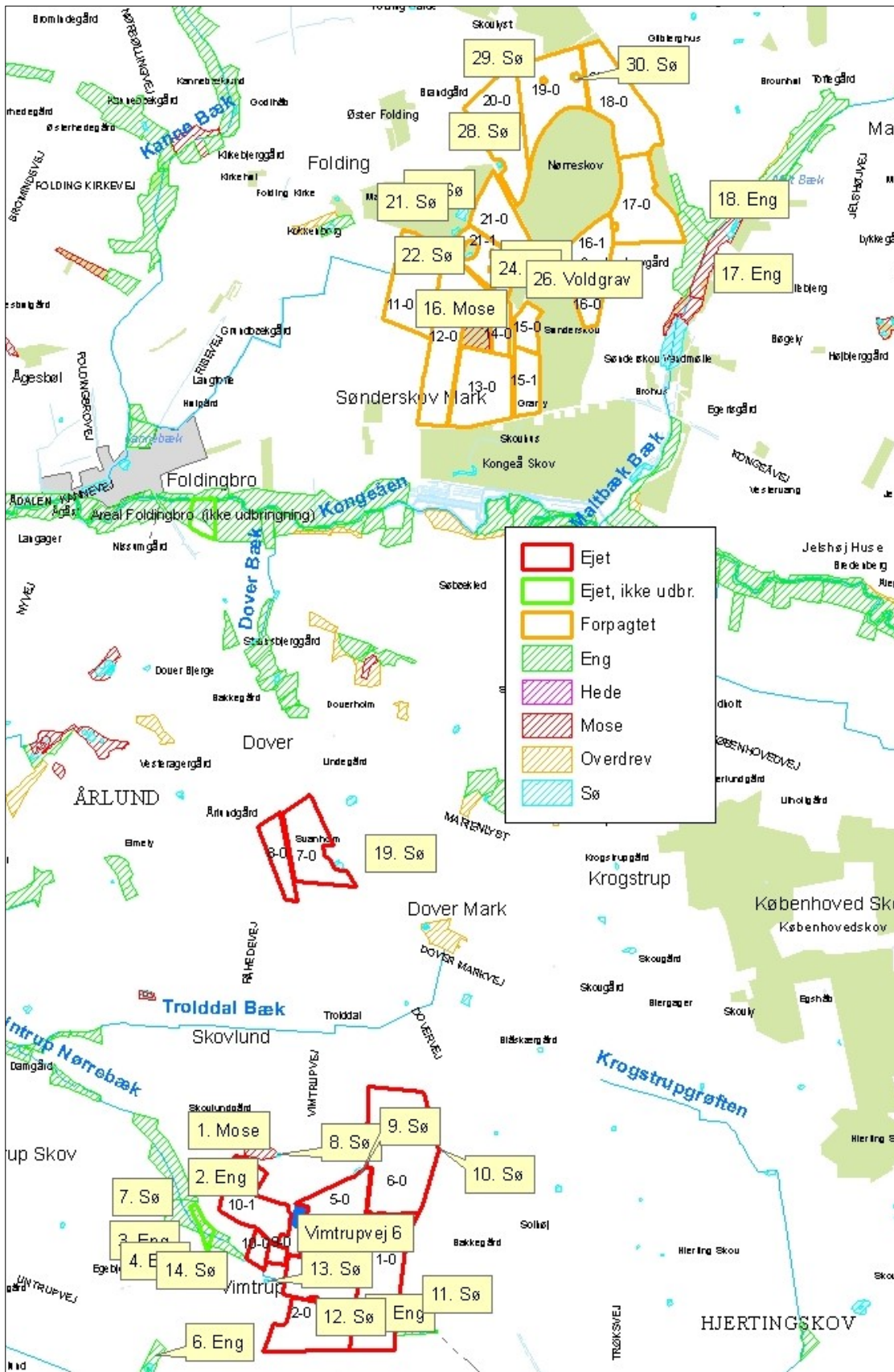
Ifølge Miljøstyrelsen⁴ kan der ved udbringning ske påvirkninger på over 1 kg N/ha/år ved nedfald fra luften i en omkreds op til 100 m fra marken. Miljøstyrelsen vurderer, at det ikke er muligt for kommunerne, at beregne en randpåvirkning fra udbragt husdyrgødning. Det vil dog være muligt at foretage en konkret vurdering af risikoen for nedfald fra luften og af gødningsholdigt overfladevand. Vurderes risikoen stor, kan der fastsættes krav om bræmmer, nedsat dyretryk, nedfældning i alle afgrøder eller lignende.

I Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle arealer, hvis udbringningen sker på sort jord eller græsmarker.

I nedenstående figur og tabel er vist beskyttede naturtyper, der potentielt vil kunne påvirkes af driften af husdyrbrugets arealer.

³ Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

⁴ ”Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug” af 6. juli 2009.

Figur 5. Beskyttede naturområder ift. Udspretningsarealer.

Nr.	Naturareal (BD_Ident*)	Naturtype	Værdisætning/Målsætning*	Placering
1	200098770	Mose	-	Ca. 9 m. N for 10-1
4	817997	Eng	V	Ca. 5 m. V for 10-0
5	783865	Eng	V	Ø for 1-0
9	200099304	Sø	-	N for 5-0
10	200099297	Sø	-	Ø for 6-0
12	200099350	Sø	-	På 2-0
13	200099343	Sø	-	Ca. 90 m. V for 2-0
14	200099783	Sø	-	SV for 10-0
16	200099093	Mose	B*	Mellem 12-0 og 14-0
17	200098573	Eng	A*	Ø for 17-0
18	200098455	Eng	A*	Ca. 42 m. Ø for 17-0
19	200099240	Sø	-	Ca. 6,5 m. Ø for 7-0
20	200100753	Sø	-	Ca. 32 m. V for 21-0
21	200100760	Sø	-	Ca. 16 m. V for 21-1
22	200100765	Sø	-	På mark nr. 21-1
23	200100766	Sø	-	På mark nr. 21-1
24	200100769	Sø	-	På mark nr. 21-1
26	200100770	Voldgrav / sø	-	Ca. 88 m. V for 16-0
28	200100745	Sø	-	V for mark nr. 20-0
29	200100719	Sø	-	På mark nr. 19-0
30	200100716	Sø	-	På mark nr. 19-0

Tabel 6. Beskyttede naturområder, omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, *ID er fra www.miljoportal.dk.

Naturpunkterne 1, 4, 5, 9, 10, 12, 13 og 14 er beskrevet i afsnittet "Natur".

For naturpunkt 16's vedkommende er der tale om en lille isoleret B-målsat hedemose. Mosen er under kraftig tilgroning med bl.a. birk, gran, eg, pil, alm. røn og hindbær/brombærbuske. Enkelte steder er der lysåbne partier (den sydligste del af mosen), hvor der ved besigtigelse i 2000 er registreret forekomster af bl.a. almindelig star, kærtid-sel, klokkelyng, kærsnerre, kragefod og engviol.

Intervalleret for tålegrænser i hedemoser er generelt 10-20 Kg N/ha/år – for den konkrete lokalitet vurderes tålegrænsen at ligge ca. midt i intervallet.

De seneste tal for baggrundsbelastningen i 2007 indikerer, at området, hvor mosen er ligger, har en belastning på 17 kg N/ha/år. Tålegrænsen for kvælstof er således overskredet.

Randpåvirkninger fra de omkringliggende udbringningsarealer med næringsstoffer, truer hedemosen som fortsat levested for dyr og planter tilknyttet næringsfattige naturtyper.

Figur 6. Randpåvirkning af hedemose (Lysegrøn vækstzone i kanten af hedemosen).

I den konkrete sag vurderer Vejen Kommune, at dyrkningsfrie bræmmer syd for mosen (den lysåbne del) vil kunne mindske tilførslen af næringsstoffer gennem udvaskning fra jorden og nedfald fra luften. Således kompenseres der for det øgede ammoniak nedfald.

For at mindske randpåvirkningen og den samlede næringsstofbelastning af hedemosen stilles derfor ved påbud vilkår om en 10 m dyrkningsfri bræmme på den nordlige del af mark 13-0, der støder op til mosen. Den dyrkningsfrie bræmme må hverken gødskes eller sprøjtes. Den må dog gerne afgræsses ekstensivt eller anvendes til slæt. Bræmmen kan udlægges i græs og må herefter ikke omlægges oftere end hvert 5. år. Følges denne omlægningsfrekvens, vil bræmmen ikke kunne indgå som et naturbeskyttet areal. Den eksisterende rydningspligt for landbrugsjorder er fortsat gældende. Bræmmen må ikke gro til i vedplanter, da disse skal ryddes minimum hvert 5. år, jf. Plantedirektoratet⁵.

Naturpunkterne 17 og 18 er to sammenhængende A-målsatte enge i tilknytning til et større eng- og moseareal langs Maltbæk Bæk. Ved besigtigelse i juli 2000 er der registreret mange fine arter, bl.a. angelik, vellugtende gulaks, engkabbelejer, mange arter af star (hare-, almindelig-, top- og næbstar), kærtidsele, kragefod, almindelig kamgræs, dynd- og kærpadderok, kærnerre, glanskapslet siv, sump-kællingetand, trævlekrone, engforglemmigej, håret høgeurt, kærnanunkel, krybende baldrian, musevikke og engviol. Med andre ord en meget artsrig ferskengsvegetation.

Mellem det tilstødende udbringningsareal (mark nr. 17-0) og engene er der en række træer og en grøft.

⁵ "Vejledning om reglerne om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur", www.pdir.fvm.dk

Det er Vejen Kommunes vurdering, at fravær af hældninger fra udbringningsarealet ind mod engområdet, grøften, rækken af træer, nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og i græsmarker samt fravær af randpåvirkning af arealet gør, at det ikke er overvejende sandsynligt, at der vil ske afstrømning af næringsstofholdigt vand fra det tilstødende udbringningsareal ind over engen. Vejen Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt, at stille krav til bræmmer eller lignende.

Søerne som er nævnt i tabellen, er vandhuller beliggende i agerlandet. Hovedkilden til næringsstofberigelse af vandhullerne er overfladevand fra de dyrkede arealer. Der er registreret forekomster af stor vandsalamander og spidssnudet frø i de områder udbringningsarealerne er beliggende. Vejen Kommune vurderer, at vandhullerne er potentielt yngle- og/eller rastelokalitet for en eller flere paddearter og stiller vilkår om 2 m gødnings-, dyrknings- og sprøjtefri bræmmer ved de vandhuller der ligger i umiddelbar tilknytning til udbringningsarealerne. Se begrundelse under afsnittet om bilag IV-arter.

De dyrkningsfrie bræmmer må hverken gødskes eller sprøjtes. De må dog gerne afgræsses ekstensivt, afpuddes eller afslås. Bræmmerne udlægges i græs og må herefter ikke omlægges oftere end hvert 5. år. Følges denne omlægningsfrekvens hvert 5. år vil bræmmerne således ikke kunne indgå som et naturbeskyttet areal. Den eksisterende rydningspligt for landbrugsjorder er desuden fortsat gældende. Bræmmerne må således ikke gro til i vedplanter, da disse skal ryddes minimum hvert 5. år, jf. bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur.

På mark 5-0, 6-0, 7-0, 19-0, 20-0 og 21-1 er der mellem udbringningsareal og vandhullerne der udgør naturpunkt 9, 10, 19, 29, 30, 28, 22, 23 og 24 allerede naturlige træbevoksede bræmmer på mindst 2 meter.

Nitratudvaskning til grundvand

Beskyttelse af grundvand mod nitratudvaskning fokuserer i Husdyrgodkendelsesloven på de arealer, der er placeret i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI). I Husdyrgodkendelsesloven er beskyttelse af grundvand mod forurening med nitrat målrettet arealer i NFI. Her er det ikke tilladt, at udvaskning fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat/l. Hvis udvaskningen i nudrift overstiger 50 mg/l må den ikke øges i ansøgt drift. Dette kaldes også "det generelle beskyttelsesniveau".

Når der er udarbejdet indsatsplaner i kommunen, er det indsatsplanens retningslinjer, der skal følges. Der er endnu ikke udarbejdet indsatsplaner i Vejen Kommune, der omfatter udbringningsarealerne for denne ejendom.

Ingen af ejendommens udbringningsarealer ligger i NFI, og der er ikke foretaget beregninger af udvaskning af nitrat til grundvand.

Kommunen vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte grundvandet.

Nitrat til overfladevand

I Husdyrgodkendelsesloven er oplandene, der afvander til de Natura 2000-områder, der er mest sårbare over for nitratbelastning, inddelt i Nitratklasserne 1-3. Alle øvrige oplande er benævnt som nitratklasse 0.

Nitratklasser:	Faktaboks
Beskyttelsesniveau i forhold til nitrat - overfladevand	
Nitratklasse 0:	Ingen krav til et reduceret dyretryk
Nitratklasse 1:	Krav til et dyretryk svarende til 85 % af de generelle regler
Nitratklasse 2:	Krav til et dyretryk svarende til 65 % af de generelle regler
Nitratklasse 3:	Krav til et dyretryk svarende til 50 % af de generelle regler

Udbringningsarealerne afvander via en række mindre vandløb til Kongeåen, der afvander til Knudedyb i Vadehavet. Vadehavet er klassificeret som Natura 2000-område.

Ingen af udbringningsarealerne i denne miljøgodkendelse ligger indenfor oplande der er klassificeret som nitratklasse.

Ved mark 19-0, 20-0 og 21-1 er der terrænhældning på mere end 6° ned mod vandhullerne der udgøres af naturpunkterne 30, 28 og 24. Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbs, søens eller fjordens øverste kant.

Udvaskningen fra arealerne, hvis der udelukkende blev udbragt handelsgødning er beregnet til 61,6 kg N/ha og i ansøgt drift er udvaskningen beregnet til at være 71,1 kg N/ha (DE_{reel}), hvilket er en forskel på 9,5 kg N/ha.

Den kvælstofmængde, der udvaskes fra pløjelaget, er ikke lig med den mængde, der ender i vandmiljøet. I jorden omdannes nitrat til frit kvælstof ved denitrifikation. Jordens evne til at omdanne kvælstof kaldes reduktionspotentialen. Samtlige arealer har et reduktionspotential på 51-75 % jf. reduktionspotentialkort fra DMU⁶. Derfor vil højst 49 % af det udvaskede kvælstof ende i vandmiljøet. Det svarer til 8.289,6 kg N/år (34,8 kg N/ha).

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesloven, at det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med forpligtelserne i Habitatbekendtgørelsen. Kommunen kan i ganske særlige tilfælde skærpe kravene i forhold til det generelle beskyttelsesniveau.

Vejen Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt og finder ikke særlige forhold, der kan begrunde en skærpelse af beskyttelsesniveauet.

Vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder fremgår af afsnittet "Natura 2000".

⁶ Danmarks Miljøundersøgelser, www.dmu.dk

Fosfor

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om begrænsning af fosforoverskud til udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor. Kravene afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Desuden stilles krav til lavbundsarealer med lavt jernindhold (svarende til okkerklasse II-IV), der afvander til Natura 2000-områder overbelastet med fosfor. Sådanne udbringningsarealer klassificeres i fosforklasse 1-3.

Fosforklasser:	Faktaboks
Drænedede lerjorder med fosfortal på 4-6	Fosforklasse 1
Drænedede lerjorder med fosfortal på over 6	Fosforklasse 3
Lavbundsarealer med okkerklasse II eller derover	Fosforklasse 2

Som beskrevet i afsnittet "Nitrat til overfladevand" afvander udbringningsarealerne via en række mindre vandløb til Vadehavet. Landbrugsarealer som ligger udenfor oplande til et fosforoverbelastet Natura 2000 vandområde beskyttes jf. lovgivningen alene via harmonireglerne. Vadehavet er et Natura 2000-område, der i henhold til lovgivningen er udpeget som mindre sårbart overfor fosfor. I oplandet hertil er harmonikravet således alene beskyttelsesniveau for fosforoverskud.

Fire af udbringningsarealerne (mark nr. 16-1, 17-0, 18-0 og 19-0) er helt eller delvist placeret i opland til en målsat fosforfølsom sø (Sønderskov Mølledam). Sønderskov Mølledam er en typisk mølledam, der er opstået ved opstemning af Maltbæk. Søen er i dag næringsrig, med et veludviklet dyre- og planteliv. I 1995-96 blev Sønderskov Mølledam restaureret for at forbedre miljøtilstanden og for at uddybe søen.

Sønderskov Mølledam er søtype 9 (kalkholdig sø) og er i Forslag til Vandplan⁷ målsat med "godt potentiale", svarende til god økologisk tilstand, og et klorofylmål på 25 µg/l. Sønderskov Mølledam opfyldte i 2001 ikke målsætningen. Indholdet af klorofyl var i 2001 på 240 µg/l. Miljømålet relaterer sig alene til klorofylindholdet, men støtteparametrene fosfor og kvælstof angiver det forventede niveau ved det angivne klorofylindhold. Indholdet af total fosfor og -kvælstof var i 2001 på hhv. 180 µg/l og 3,4 mg/l (kravene for fosfor og kvælstof er til sammenligning hhv. 70 µg/l og 0,96 mg/l).

For at reducere tilførslen af fosfor til søen, har Vejen Kommune derfor besluttet, at udbringningsarealer i opland til Sønderskov Mølledam skal vurderes som værende beliggende i fosforklasse.

Markerne 17-0 og 18-0 er på grund af fosfortal på mellem 4-6 placeret i fosforklasse 1. Fosforklasse 1 stiller krav til, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug. Kravet til fosforoverskud vil dog være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i ansøgt drift.

⁷ Forslag til vandplan, Hovedvandopland 1.10 Vadehavet (Høring oktober 2010), udgivet af Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at Husdyrgodkendelseslovens krav til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Ejendommens dyrehold tilfører udbringningsarealerne i gennemsnit 18,0 kg P/ha/år og der fraføres 19,8 kg P/ha/år med det valgte sædskifte, hvilket giver et underskud på i gennemsnit 1,8 kg P/ha/år.

Udbringningsarealerne afvander via en række mindre vandløb til Kongeåen der afvander til Vadehavet. Vadehavet er et Natura 2000-område, der ikke er overbelastet med fosfor, se nærmere beskrivelse af Vadehavet i afsnittet "Natura 2000".

På baggrund af det oplyste for ejendommens udbringningsarealer, vurderer Vejen Kommune vedrørende beliggenhed, tildeling af husdyrgødning, gødningssammensætning, sædskifte m.v.:

- at der ikke vil være væsentlig risiko for erosion og overfladeafstrømning fra udbringningsarealerne til vandløb og grøfter
- at husdyrbruget, ved overholdelse af den til enhver tid gældende natur- og miljølovgivning og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen, drives således, at påvirkningen af overfladevand fra udbringningsarealerne vil ligge på et acceptabelt niveau.
- at gennemførelse af projektet, og den fremtidige drift af husdyrbruget, ikke vil medføre forringelser af den nuværende miljøtilstand af overfladevand.

Kommunen vurderer, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandløb og Vadehavet. Se desuden afsnit "Natura 2000".

Natura 2000

Anlægget og udbringningsarealerne ligger udenfor Natura 2000 områder.

Nærmeste Natura 2000 område er nr. 91 (habitatområde nr. 80) - Kongeå - ca. 3,7 km nord for anlægget. Kongeåen afvander til Vadehavet.

Hvert EF-habitatområde er udpeget på baggrund af et udpegningsgrundlag. Dette kan bestå i forskellige naturtyper, dyr og planter, der alle anses for at være bevaringsværdige, karakteristiske for bestemte områder i Europa og dertil truede, sårbare og/eller sjældne.

Ejendommens arealer afvander til habitatområdet Kongeåen. Kongeåen munder ud i Vadehavet, der er udpeget som habitatområde (H78) og som fuglebeskyttelsesområde (F57). Områdernes udpegningsgrundlag er vist nedenfor.

Nedenstående arter og naturtyper ligger til grund for udpegningen af området Kongeå og Vadehavet.

I områderne skal man sikre gunstig bevaringsstatus for de forskellige arter og naturtyper, som det enkelte område er udpeget for. Det betyder, at der ikke må gives tilladelse til planer og projekter, der forringer områdets naturtyper og levesteder for arterne, eller kan medføre forstyrrelser, der har betydende konsekvenser for de arter, området er udpeget for.

Stort set alle registrerede forekomster af Natura 2000-naturtyper i området er truet af eutrofiering og tilgroning. De beregnede gennemsnitlige kvælstofdepositioner er for alle otte

registrerede naturtyper i området større end eller lig med tålegrænsen. For samtlige lysåbne naturtyper er arealerne præget af eutrofiering og dominans af høje urter. Store dele af mosen er præget af tilgroning med birk og pil. Udbredelsen af naturtypen skovbevokset tørvemose er et tegn på den udbredte afvanding og tilgroning, der truer almindelige og sjældne højmoserarter.

På grund af afstanden vil påvirkninger fra ejendommen ikke kunne give anledning til en væsentlig belastning af dette område hverken mht. ammoniakfordampning eller overfladeafstrømning.

Idet der er tale om revurdering af et eksisterende godkendt anlæg, skal der ikke udarbejdes en fornyet habitatvurdering.

Udpegningsgrundlag for Habitatområdet Kongeå (H80)	
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260) Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) Kildevæld (7220) Rigkær (7230)
Arter:	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>) (1095) Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>) (1096) Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>) (1099) *Snæbel (<i>Coregonus oxyrhynchus</i>) (1113) Odder (<i>Lutra lutra</i>) (1355)

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområdet Vadehavet (F57)	
Ynglefugle:	Klyde Hvidbrystet præstekrave Almindelig ryle Sandterne Fjordterne Havterne Dværgterne Splitterne
Trækfugle:	Bramgås Mørkbuget knortegås Lysbuget knortegås Gravand Pibeand Krikand Spidsand Skeand Ederfugl Sortand Strandskade Klyde Hjejle Strandhjejle Hvidbrystet præstekrave Lille kobbersneppe Stor regnspove Rødben Hvidklire Islandsk ryle Sandløber Almindelig ryle Dværgmåge

Udpegningsgrundlag for habitatområdet

Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde (H78)

Naturtyper:	Sandbanke (1110) Flodmunding (1130) Vadeflade (1140) Lagune (1150) Bugt (1160) Rev (1170) Enårig strandengsvegetation (1310) Vadegræssamfund (1320) Strandeng (1330) Forklit (2110) Hvid klit (2120) Grå/grøn klit (2130) Klithede (2140) Havtornklit (2160) Grårisklit (2170) Skovklit (2180) Klitlavning (2190) Visse-indlandsklit (2310) Græs-indlandsklit (2330) Søbred med småurter (3130) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Våd hede (4010) Tør hede (4030) Kalkoverdrev (6210) Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Tørvelavning (7150) Rigkær (7230) Stilkeke-krat (9190) Skovbevokset tørvemose (91D0)
Arter:	Havlampret (1095) Bæklampret (1096) Flodlampret (1099) Stavsild (1103) Laks (1106) Snæbel (1113) Marsvin (1351) Odder (1355) Gråsæl (1364) Spættet sæl (1365)

* Lagune, Grå/grøn klit, Klithede, Kalkoverdrev (kun vigtige orkidélokalteter), Surt overdrev, skovbevokset tørvemose og snæbel er alle prioriterede naturtyper/arter.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter:

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU⁸ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, trolldflagermus, brunflagermus, sydflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Heraf er odder, brun flagermus, trolldflagermus og vandflagermus omfattet af den danske rødliste som sårbare.

⁸ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg eller udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i vandløb og især i moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være vådområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder knytter sig til moser, krat, skov eller andre uforstyrrede naturområder.

Markfirbenet findes spredt i landskabet på åbne, varme, solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for arten.

Stor vandsalamander foretrækker rene, dybe vandhuller i eller nær skov. Uden for yngletiden lever salamanderne på land og gemmer sig om dagen under sten og træstammer og i gamle musehuller. De vandrer sjældent særlig langt fra vandhullerne.

Spidssnudet frø kan leve i mange typer af vandhuller og søer. Den er afhængig af, at vandhullet/søen er omgivet af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Andre paddearter som lille vandsalamander og skrubtudse er ikke opført på habitatdirektivets bilag IV, men de er fredede i Danmark. For disse arter gælder mange af de samme livsbetingelser, som nævnt for padderne ovenfor.

Bortset fra ovennævnte har Vejen Kommune ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes på eller i nærheden af husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Vejen Kommune vurderer, at en række af arterne med stor sandsynlighed forekommer i området.

Under forudsætning af at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" og "Arealernes påvirkning af natur, jord og vand" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle leversteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Med de i godkendelsen stillede vilkår og i henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11⁹ vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

BAT (Bedst Tilgængelige Teknik):

Med begrebet "Bedst Tilgængelig Teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. De miljømæssige fordele er afvejnet i forhold

⁹ Bek. nr. 408 af 01.05.2007, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

til de økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument). Vurderingerne for anvendelse af BAT på Vimtrupvej 6, 6660 Lintrup skal ske i forhold til følgende aspekter:

1. Management/Godt landmandsskab
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning
7. Egenkontrol

Følgende er angivet i ansøgningen (markeret med *kursiv*):

Ad 1. Management/Godt landmandsskab

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

I bedriftens årsregnskab registreres forbrug af energi, indkøbt foder.

Vandforbrug registreres.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages efter hvert hold, hvor hele anlægget vaskes inde og ude fra. Formålet er at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.

Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.

Driften af slagtekyllingeproduktionen efterlever Kvalitetskravene i KIK-systemet. Hovedpunkterne i KIK-systemet er: Produktionsmetoder, fødevarer sikkerhed, dyrevelfærd og miljøhensyn. Miljøhensyn indebærer bl.a. affaldshåndtering, opbevaring af døde dyr, opbevaring og anvendelse af kemikalier, samt den generelle orden på bedriften. Der er audit maksimalt hvert 2. år.

Slagtekyllingeproduktionen foregår efter et "alt ind – alt ud" princip. Kyllingeproduktionen foregår efter et fastlagt mønster, indtil de når slagtealderen. Derefter følger en tomgangsperiode med rengøring af staldene inden et nyt hold kyllinger indsættes.

Daglig drift af produktionen følger ligeledes et fastlagt mønster med datalogning af vand-, foder- og energiforbrug ligesom der er automatisk styring af ventilationssystemet og temperatur. Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner overvåges dyr, anlæg og diverse installati-

oner og andet materiel. Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.

- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Ad 2: Fodringsstrategier

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov.

Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

Råprotein

Der anvendes fasefodring, idet der anvendes 3-5 blandinger i slagtekyllingeproduktionen, samt gradvis stigende tildeling af hel hvede fra dag 6.

Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning i samarbejde med DLG.

Der anvendes af nyeste viden inden for fjerkræfodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Der fodres efter proteinniveau 3, som fremgår af teknologibladet "Råprotein i slagtekyllingefoder" tabel 1. Proteinniveau 4 fravælges, da denne blanding ikke giver en god tilvækst og benproblemer. Dette giver en faldende produktivitet og øget omkostning. Proteinniveau 4 opfylder heller ikke slagterikravet for anvendelse af "konceptfoder", og producenten får dermed direkte økonomiske tab i form af et manglende slagteritillæg.

Fosfor:

Der fodres efter fosforniveau 2, svarende til 6,0 gram fosfor pr. kg foder. Dette fremgår af teknologibladet "Fosforindhold i slagtekyllingefoder", tabel 1. Fosforniveau 2 tillader et øget forbrug af raps- og solsikkeprodukter til erstatning af sojaskrå og kan nås ved at anvende alle virkemidler herunder anvendelse af fasefodring, uorganisk fosforkilde med høj tilgængelighed af fosfor og standard anbefalede dosis fytase til slagtekyllinger. Niveauet forventes at kunne nås uden meromkostninger eller en mindre meromkostning, da man kan anvende næsten alle fodermidler.

Ad 3: Staldsystemer

Der er beregnet et teoretisk BAT – niveau på 9086 kg N/år. Det aktuelle BAT niveau er 9120 kg N/år. Det vil sige en forskel på 34 kg N/år.

Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

Strøelseskvalitet, herunder mængde og beskaffenhed skal være optimal. Husene skal i hele produktionsperioden have en strøelsesmåtte, der er løs og tør i overfladen pga. dyrevelfærd.

Slagtekyllinger:

Eksisterende stalde:

Dybstrøelse er eneste staldtype til slagtekyllingeproduktion i Danmark. Driften foregår efter "alt ind- alt ud" princippet, efterfulgt af en tomgangsperiode.

For at tilgodese dyrenes velfærd er belægningen begrænset til maksimalt 40 kg dyr/m² inden delslagting. Gulvet i hele stalden forsynes med strøelsesmateriale.

Fravalg af teknikker:

Kemisk luftrensning

Der anvendes ikke kemisk luftrensning, da anlægget kun er afprøvet og ikke sat i produktion. Der kan dokumenteres en effekt på op til 90 %, men anlægget kan ikke fungere pga. tilstopning af filtre pga. støv i luften. Det vurderes derfor at etableringsomkostningerne i forhold til den samlede produktion på ejendommen ikke at være proportionale med miljøeffekten. (iflg. artikel fra Dansk Erhvervsfjerkræ nr. 04 – 2009). Det skal ligeledes antages, at de økonomiske forudsætninger i "Resumé af undersøgt miljøteknologi til husdyrbrug med fjerkræ med konventionel produktion af slagtekyllinger" tager udgangspunkt i nyanlæg.

Biologisk luftrensning

Der etableres ikke biologisk luftrensning, da systemet ikke er udviklet og afprøvet til fjerkræproduktion. Biologisk luftrensning er generelt ikke egnet til produktion, hvor der er flere hold om året. Det tager tid at få opbygget den biofilm, som skal rense luften. Efter hvert hold rengøres det hele, og herefter skulle biofilmen opbygges igen. Der er heller ingen dokumentation for, hvorvidt mikroorganismene i filtrene er en smittekilde.

Ad 4: Forbrug af vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering og reparation af lækager. Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

Vandforbruget registreres pr. hold, med henblik på at kunne identificere lækager. Der måles i en periode på 4 timer ad gangen, og der er alarm hvis vandforbruget er afvigende fra det normale forbrug.

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Til fjerkræ anvendes drikkenipler og spildbakker, som er udformet og placeret, så unødigt vandspild undgås.

I forbindelse med rengøring iblødsættes, for at mindske forbrug af vaskevand.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at installere energibesparende belysning.

Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

Elforbruget registreres pr. hold. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.

Der er opsat sparepærer på udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.

Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi. 5-step i stald 1 og multi-step i stald 2.

Der benyttes halmfyr til opvarmning af stalde.

Ventilationen er styret med følere, som registrerer temperatur og luftfugtighed.

Datalogning og automatisk styring sikrer optimal drift og hindrer unødigt strømforbrug.

Ventilationsanlægget rengøres og kontrolleres efter hvert hold kyllinger.

Belysning i staldene reguleres i forhold til kyllingernes alder og udviklingstrin efter en forudbestemt kurve. I både staldanlæg og andre arbejdsarealer benyttes belysning, som tager hensyn til elforbruget. Der anvendes lovbestemte lyspauser op til 8 timer i døgnet.

Ad 5: Opbevaring af husdyrgødning

For så vidt angår BAT ved opbevaring af fjerkrægødning omfatter dette et fast opbevaringsanlæg med et opsamlingsystem til afstrømningsvæske. At opbevaringsanlæg og midlertidige markstakke, er placeret således at det tager hensyn til omgivelserne (naboer, vandløb m.m.). Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

Fast husdyrgødning og dybstrøelse uden daglig tilførsel overdækkes med kompostduk, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniak emissionen.

Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§ 8 i husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Ad 6: Udbringning af husdyrgødning

Husdyrgødningen fjernes mekanisk fra staldene efter hvert hold kyllinger, ca. 8 gange om året. 30 % af dybstrøelsen udbringes direkte og nedpløjes.

Ad 7: Egenkontrol

Dyrene tilses dagligt ifølge reglerne i bekendtgørelse af lov om hold af slagtekyllinger (bek. nr. 687 af 22/06-2011).

Foder, vand og klima i stald kontrolleres mindst en gang daglig. Kyllingerne vejes med jævne mellemrum for at sikre at tilvæksten hos dyrene udvikler sig tilfredsstillende. Anlæggets drifts kontrolleres ugentlig, der opgøres produktionsdata. I forbindelse med holdskifte kontrolleres anlæg og inventar samt bygninger indvendig og udvendig.

For ejendommen på Vimtrupvej 6 gælder bl.a. følgende:

- Ejendommens medarbejdere uddannes løbende.
- Der er løbende kontrol med vand-, foder- og energiforbruget.
- Ansøger eller dennes ansatte tilses dyr og produktionsanlæg flere gange dagligt.
- Der udføres små reparationer når det er nødvendigt. Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget.
- Der anvendes foderplanlægning med fokus på at optimere i forhold til foderforbrug og den almene produktion.
- Belysning i staldene er lavenergi lysstofrør.
- Der anvendes fasefodring.

Ud fra en vurdering af omkostninger og miljøgevinst vurderer Vejen Kommune, at der på nuværende tidspunkt er områder for ejendommen, hvor der skal laves yderligere tiltag for at opfylde kravet til BAT-niveau.

Der stilles yderligere vilkår til BAT på områder vedrørende foder og kontrol.

Ud fra ovennævnte oplysninger samt yderligere vilkår, vurderer Vejen Kommune at ejendommen på Vimtrupvej 6, 6630 Rødding lever op til kravet om anvendelse af BAT for slagtekyllinger.

Sammenfatning:

Ved den gennemførte revurdering er der foretaget følgende vilkårsændringer:

Slettede/erstattede vilkår:

- *At godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet, inden 2 år efter den er meddelt.*

Begrundelse: slettes - ikke aktuelt.

- *At virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen.*

Begrundelse: erstattes af nyt tidssvarende vilkår.

- *At et eksemplar af godkendelsen til enhver tid skal være tilgængelig for de personer, der arbejder med virksomhedens daglige drift.*

Begrundelse: erstattes af nyt tidssvarende vilkår.

- *Ved uheld eller lignende, som kan medføre en forurening af nærliggende vandløb, eller lign. skal der straks ske en alarmering af miljøvagten på telefon 112 eller Haderslev politi på tlf. nr. 74 52 25 25, samt straks igangsættes afværgeforanstaltninger. At virksomhedens drift ikke medfører væsentlige gener for omgivelserne.*

Begrundelse: erstattes af nyt tidssvarende vilkår.

- *At der kun må afledes sanitært spildevand samt overfladevand.*

Begrundelse: slettes – reguleret via lovgivningen.

- *At der etableres en vaskeplads til vask af maskiner m.v. med et befæstet areal med afløb til samlebeholder. Vaskepladsen er under udarbejdelse (tilladelse vil blive givet).*

Begrundelse: slettes - ikke aktuelt.

- *Alt arbejde med kemikalier m.v. skal foregå på befæstede arealer uden afløb til kloak, således at forurening af jord og grundvand ikke kan ske.*

Begrundelse: slettes – reguleret via lovgivningen.

- *Ved påfyldning af vitaminer, medicin etc. til dyrenes vandingsanlæg, må der ikke være mulighed for tilbagesug til virksomhedens vandforsyning.*

Begrundelse: slettes – reguleret via lovgivningen.

- *Flydende affald skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende og i en pumpesump med opkant og uden afløb til kloak, således at forurening af jord og grundvand ikke kan ske jf. lov om miljøbeskyttelse § 4 stk. 3.*

Begrundelse: slettes – reguleret via lovgivningen.

- *Spildevand fra rengøring af stalde og foderrekvisitter skal ledes til tæt opbevaringsbeholder inden bortskaffelse.*

Begrundelse: slettes – reguleret via lovgivningen

- *At stalde og udenomsarealer skal vedligeholdes, således væsentlige støv- og lugtgener ikke opstår i området uden for ejendommen. Lugten skal søges minimeret mest muligt, dels ved god staldhygiejne og dels ved, at indrette ventilationsafkastene således, at ventilationsluften udledes med en hastighed på mindst 8 m/s og er etableret uden overdækning. Undtaget fra kravet om mindstehastighed er dog to ventilationsafkast pr. staldbygning. Virksomhedens emissioner må ikke uden for egen matrikel give anledning til væsentlige gener.*

Begrundelse: erstattes af nyt tidssvarende vilkår.

- *Støj fra virksomheden skal minimeres mest muligt, således at landbruget ikke giver anledning til unødigt støj i området. Eftersom virksomheden er beliggende i det åbne land i landzone, må virksomhedens bidrag til – målt i det ækvivalente korrigerede støjniveau i dB(A) – på intet punkt ved skel til omkringliggende beboelser overstige de nedenfor angivne værdier jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder:*

Dag:	Mandag – Fredag	kl. 07.00 – kl. 18.00	55 dB(A)
	Lørdag	kl. 07.00 – kl. 14.00	55 dB(A)
	Lørdag	kl. 14.00 – kl. 18.00	45 dB(A)
	Søn- og helligdage	kl. 07.00 – kl. 18.00	45 dB(A)
Aften:		kl. 18.00 – kl. 22.00	45 dB(A)
Nat:		kl. 22.00 – kl. 07.00	40 dB(A)

Støjens spidsværdier må ikke overstige anførte maksimalværdier med mere end 15 dB(A) om natten jf. Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

De anførte grænseværdier for støjbidraget er fastsat ud fra den forudsætning, at de skal overholdes indenfor de nedenfor anførte tidsrum jf. Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder:

Dag:	kl. 07.00 – kl. 18.00	Grænseværdierne skal overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer dvs. gennemsnitte for de 8 timer skal overholde grænseværdien.
Aften:	kl. 18.00 – kl. 22.00	Grænseværdien skal overholdes indenfor den mest støjbelastede hele time dvs. gennemsnittet for 1 time skal overholde grænseværdien.
Nat:	kl. 22.00 – kl. 07.00	Grænseværdierne skal overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time dvs. gennemsnittet målt over ½ time skal overholde grænseværdien.

Jf. Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder: Hvis Rødding Kommune skønner det nødvendigt f.eks. på grund af en klage, skal virksomheden udføre kontrol med, at støjvilkårene overholdes og gennem målinger dokumentere, at

ovennævnte støjvilkår er overholdt. En sådan måling kan dog højst forlanges en gang årligt.

Målingerne skal udføres, som angivet i Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 om beregning ekstern støj fra virksomheder afsnit 7 og afsnit 9 og Miljøstyrelsens Vejledning nr. 3/1996 om beregning af ekstern støj fra virksomheder afsnit 5.

Maksimalværdien af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).

Begrundelse: erstattes af nyt tidssvarende vilkår.

- *At der til enhver tid over for tilsynsmyndigheden, Rødding Kommune, fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt.*

Begrundelse: erstattes af nyt tidssvarende vilkår.

- *At der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse efter Statens Skadedyrslaboratoriums "retningslinier for fluebekæmpelse af fluer på gårde med husdyr".*

Begrundelse: erstattes af nyt tidssvarende vilkår.

- *At udenomsarealer holdes i ryddelig stand, således at mulighed for rottetilhold og gener for omgivelserne minimeres.*

Begrundelse: erstattes af nyt tidssvarende vilkår.

- *Eventuelle målinger skal foretages af et uvildigt, akkrediteret og godkendt laboratorium og tilsendes Rødding Kommune.*

Begrundelse: erstattes af nyt tidssvarende vilkår.

- *Et eksemplar af målerapporter skal opbevares i mindste 3 år på virksomheden.*

Begrundelse: erstattes af nyt tidssvarende vilkår.

- *At der til enhver tid over for tilsynsmyndigheden, Rødding Kommune, fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt.*

Begrundelse: slettes – reguleret via lovgivningen.

- *At der til enhver tid skal kunne fremlægges tilsynsmyndigheden, Rødding Kommune, kopi af skriftlige aftaler om afsætning af overskydende gødning eller kopi af forpagtningskontrakter.*

Begrundelse: slettes – reguleret via lovgivningen.

Tilføjede vilkår

- De udstedte påbud skal overholdes senest 3 måneder efter meddelte revurdering.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til § 33 i miljøbeskyttelsesloven.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Ændringer i ejerforhold skal meddeles Vejen Kommune.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattet af kapitel 3-8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen. Jf. bekendtgørelsens § 29 stk. 1 og § 29a, stk. 1.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny lovgivning på området.

- Næste revurdering af virksomhedens samlede godkendelse er jf. Bekendtgørelse nr. 807 om godkendelse af listevirksomhed § 17 fastsat til 2020.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang

Dyrehold	Godkendt produktion	Dyreenheder
Slagtekyllinger (35 dage)	763.000	254,3

Antal stipladser, slagtekyllinger	87.700
-----------------------------------	--------

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Der accepteres en variation på 10 % af dyreholdet, dog således at det maksimale dyrehold beregnet over et planår ikke må overstige det godkendte antal.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- På mark 13-0 skal der etableres og opretholdes en dyrkningsfri bræmme på mindst 10 m omkring den § 3 beskyttede mose (Naturpunkt 16). Den dyrkningsfri bræmme må hverken gødskes eller sprøjtes. Bræmmen kan første gang udlægges i græs, der efterfølgende kan afgræsses eller anvendes til slæt. Bræmmen må herefter ikke omlægges oftere end hvert 5. år.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald, mucosa og slam, uden særskilt tilladelse fra Vejen Kommune.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Husdyrgødning til de nordligst beliggende arealer (arealer forpagtet hos Sønderskovgårdvej 1) skal primært udbringes på hverdage mellem kl. 07.00 og 18.00.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

Der skal foreligge en beredskabsplan for ejendommen senest 3 måneder efter meddelt revurdering. Beredskabsplanen skal holdes opdateret og ophænges synligt på ejendommen. Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret kopi af beredskabsplanen. Beredskabsplanen skal findes på et sprog, som er forståeligt for de enkelte medarbejdere.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Vaskevand fra rengøring af staldene skal opsamles i beholder og opbevares og behandles som spildevand i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Begrundelse: tilføjes på grund af ny lovgivning på området.

- Situationer, hvor et uheld var lige ved at opstå skal noteres, og der skal udarbejdes procedurer med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Beholdere til flydende husdyrgødning m.m., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af flydende husdyrgødning m.m., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Andelen af dybstrøelse, som udbringes på marken direkte fra stalden, skal min. være 30 %.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Den godkendte husdyrproduktion skal foretages jævnt fordelt over året.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag, på tæt bund og uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke jf. "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv." (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010).

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny lovgivning på området.

- Opbevaring af farligt affald skal ske i overensstemmelse med vilkår 24 og 25.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Der skal foretages forebyggende indsats overfor rotter. Indsatsen skal foretages af et autoriseret firma.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Opbevaring af dybstrøelse i marken skal ske i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens vejledning september 2004 eller senere udgave. Vejledningen er vedlagt som bilag nr. 2.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Kompost eller kompostlignede dybstrøelse må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny lovgivning på området.

- Der skal udarbejdes en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, spildevand og regnvand. Afløbsplanen inkl. eventuelle bemærkninger hertil skal udarbejdes af autoriseret kloakmester eller andet uvildigt godkendt firma. Afløbsplanen skal sendes til Vejen Kommune, att.: Teknik og Miljø senest 3 måneder efter meddelt revurdering.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Virksomheden skal føre registreringer over den til enhver tid gældende produktion i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens Bilag 1. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på virksomheden kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse.

Begrundelse: tilføjes på grund af ændret administration.

- Ventilationsanlægget skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligehold, dog minimum 1 gang årligt. Datoer skal fremgå af egenkontroljournal og være tilgængelig ved miljøtilsyn.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Der skal føres dokumentation for årligt forbrug af fyringsolie, dieselolie, el og vand. Dokumentationen skal være tilgængelig for miljøtilsynet.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Følgende skal føres i en driftsjournal, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
 - Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.
 - Dato for udlægning af markstakke med angivelse af mængder samt angivelse af placering.
 - Dato for rengøring og desinfektion af staldafsnit med slagtekyllinger med angivelse af, hvilke staldafsnit, anvendte midler, mængder og anvendelsesmetode.
 - Dato for aflæsning af el-forbrug og vandforbrug samt de aflæste værdier. Evt. gennemførte tiltag for at reducere forbruget.
 - Årsopgørelse over forbruget af dieselolie og/eller fyringsolie (år og mængder).
 - Dato for service og evt. brud på drikkevandsinstallationer eller øvrige vandinstallationer.
 - Dokumentation for renholdelse af ventilatorer.
 - Kvittering for aflevering af farligt affald.
 - Opdateret beredskabsplan.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Der skal anvendes foderblandinger med sænket fosforindhold ved hjælp af tilsætning af fytase og/eller anvendelse af foderfosfater med høj tilgængelighed.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Der skal føres E-kontrol (effektivitetskontrol), som sikrer løbende kontrol af sammenhængen mellem foderforbrug og tilvækst.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Proteinindholdet i fuldfoder til slagtekyllinger må i gennemsnit maksimalt være følgende totalniveauer for protein afhængig af kyllingealder:

Alder, dage	Råprotein, gram pr. kg foder
30	207
32	205
35	203
40	200
45	198

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Samtlige slagtekyllinger skal fasefodres. Foderets indhold af råprotein må maksimalt være på 20-22 % i startfasen, 19-21 % i vækstfasen og 18-20 % i slutfase.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Foderblandinger skal i gennemsnit have et maksimalt fosforindhold på 5,1 g fosfor/kg for kyllinger i alderen 0-21 dage og på 4,9 g fosfor/kg for kyllinger i alderen 22-40 dage.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

- Der må ikke udbringes husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, snedækket eller frosset areal.

Begrundelse: tilføjes da der er kommet ny praksis på området.

Øvrige vilkår i Revideret miljøgodkendelse af april 2003 er fundet at være i overensstemmelse med gældende regler/praksis. Revurderingen har derfor ikke medført ændringer af disse vilkår.

2.1 Bemærkninger til afgørelsen

De ændrede og nye vilkår har været varslet overfor virksomheden. Revurderingen har desuden været annonceret i den lokale ugeavis.

Virksomheden har haft bemærkninger til sagen. Disse er efterfølgende inddraget ved udarbejdelsen af de foreliggende vilkår.

DEL 3: KLAGEVEJLEDNING

Klagevejledning – bilag til Revurdering af Miljøgodkendelse på Vimtrupvej 6, 6660 Lintrup, jfr. Lov nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. For privatpersoner er gebyret på 500 kr. og for virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheder er gebyret på 3000 kr. Nævnet vil efter modtagelsen af klagen sende en opkrævning på gebyret. Natur- og miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og miljøklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

En klage skal stiles skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes til Vejen Kommune, Rådhuspassagen 3, 6600 Vejen, som efter klageperiodens udløb sørger for at videresende klagen, sammen med det materiale, som har indgået i sagens vurdering til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. § 77.

Klagefrist

Klagen skal være modtaget af Vejen Kommune senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79.

Hvis Natur- og Miljøklagenævnet modtager klager

Vejen Kommune vil i de tilfælde, hvor der klages over afgørelser, underrette ansøger herom, jf. § 83.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen.

Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

3.1 Underretning om afgørelsen

Følgende er underrettet om afgørelsen:

Ejer: Lars Erik Garder, Vimtrupvej 6, 6660 Vimtrup.

Naturstyrelsen Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe nst@nst.dk

Embedslægerne i Region Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe syd@sst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening Vejen, Torpet 3, 6682 Hovborg vejen@dn.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk

Friluftsrådet, Scandiagade 13, DK-2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, holgersen@vejen-net.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vejen@dof.dk

DEL 4: BILAG

1. Skov- og Naturstyrelsens vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning, september 2004.

Bilag 1.

Skov- og Naturstyrelsens vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning

Indledning

I Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 604 af 15. juli 2002, stilles der blandt andet skærpede krav til overdækning af markstakke og møddinger. I § 11, stk. 1 er det præciseret, at kompost med et tørstofindhold på mindst 30 % må oplagres i marken, såfremt oplaget er overdækket med kompost dug eller lufttæt materiale.

Bestemmelsen trådte i kraft den 1. august 2004. Kravet om overdækning gælder ligeledes for fast gødning uden daglig tilførsel ifølge § 12 stk. 2.

De skærpede krav til overdækning har som formål at begrænse ammoniaktabet og er en del af Ammoniakhandlingsplanen fra 2001. Den øgede fokusering på ammoniaktabet inkl. kravet om overdækning har medført behov for modernisering af afsnit 5.1 vedrørende § 11 stk. 1 i vejledning nr. 7/1993 fra Miljøstyrelsen. Den reviderede tekst fremgår af det følgende.

Hvad må lægges i markstak?

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (incl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Kompost må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken. Dybstrøelse fra fjerkræstalde kan være kompostlignende allerede efter 1-2 måneder.

En undtagelse er dybstrøelse fra svinestalde uden separat gødeareal. Svin fordeler ikke gødningen naturligt over hele måtten, som f.eks. kvæg gør det, men gøder i stedet i afgrænsede områder. Der er derfor risiko for, at gødningsmåtten bliver uhomogen med områder hvor tørstofindholdet er betydeligt under 30 %. For at modvirke risikoen for udvaskning fra markstakke fra sådanne stalde, skal der udlægges betydelige mængder halm på jorden under markstakken, f.eks. et lag svarende til et stempelslag af en bigballe.

I svinestalde med separat gødeareal, afsættes en meget stor del af gødningen her, og dybstrøelsen i lejearealet bliver mere homogen og tør. Den kompostlignende gødning fra lejearealet kan dermed umiddelbart opbevares i markstak, mens gødningen fra det separate gødeareal ikke kan opbevares i markstak.

Gødningsmåtten under kalve- og svinehytter kan tilsvarende kompostlignende dybstrøelse opbevares i markstak forudsat stakken overdækkes.

Etablering og vedligeholdelse af dybstrøelsesmåtter i kvæg- og svinestalde

Inden der indsættes dyr i stalden, boksen eller stien, skal der udlægges et tykt lag halm, der kan absorbere gødning og urin og dermed sikre omsætningen. En velfungerede og homogen måtte sikres ved at der jævnlige, gerne dagligt, tilføres strøelse. Strøelsen skal fordeles i stalden, boksen eller stien, og særligt områder hvor måtten er belastet med meget trafik eller afsætning af gødning skal tilføres ekstra strøelse.

Placering af markstakke

Jf. § 6 stk. 1 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 604 af 15. juli 2002 skal markstakke overholde de samme afstandskrav som møddingspladser, stalde mv.

Kategori	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25
Fælles vandindvindingsanlæg	50
Vandløb (herunder dræn) og søer	15
Offentlig vej og privat fællesvej	15
Levnedsmiddelvirksomhed	25
Beboelse på samme ejendom	15
Til naboskel	30

Stakkene bør højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.

I tilfælde af udvaskning eller afstrømning fra markstakken kan det lokale vandmiljø skades og det fremgår af § 11 stk. 1, at markstakken ikke må medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand. Stakken må derfor f.eks. ikke placeres på arealer som skrånere mod vandløb og søer og må ikke ifølge § 6 stk. 1 placeres nærmere end 15 meter fra f.eks. dræn.

Hvis en markstak placeres uhensigtsmæssigt kan det give anledning til gener for naboer. Derfor anbefales det, at markstakke placeres med størst mulig afstand til naboer.

Markstakke bør placeres så de ligger mest muligt i læ. Er stakken udsat for vind, er der stor risiko for at overdækningen blæser i stykker.

Overdækning af markstakke

Markstakken skal overdækkes umiddelbart efter udlægning. Dette gælder også selvom udlægningen foregår i et gødningshus eller lign. En midlertidig opbevaring af dybstrøelse/kompost på marken i op til en uge i forbindelse med udbringning betragtes dog ikke som en egentlig oplagring i forbindelse med § 11 stk. 1, og er derfor ikke omfattet af krav om overdækning.

Materialer egnet til overdækning af markstakke

I husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11 stk. 1 er der nævnt kompostdug eller lufttæt materiale som mulighed. I nedenstående oversigt er der nævnt en række materialer, der lever op til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Materiale	Bemærkninger
Plastfolie	Leveres i mange forskellige kvaliteter og dimensioner. Det anbefales at der anvendes en folie med en tykkelse på mindst 0,15 mm for at sikre at den er tilstrækkelig robust overfor mekaniske påvirkninger.
Presenning, tæt	Leveres i mange forskellige kvaliteter og dimensioner. Presenningen bør være UV-stabiliseret, da levetiden ellers er begrænset.
Presenning, vævet	Vævede presenninger skal, som minimum, være lige så lufttætte som kompostdug.
Kompostdug	Forhandles under produktnavne som fiberdug eller geotextil. Bør have en kvalitet svarende til minimum 100 gram/m ² for at sikre at den er tilstrækkeligt robust overfor mekaniske påvirkninger. Dugen bør være UV-stabiliseret, da levetiden ellers er begrænset.

Fastholdelse af overdækningen

Da et af formålene med overdækningen er at reducere lufttilgangen, bør stakken overdækkes så lufttæt som muligt. Det kræver store overlap i samlinger og omhyggelighed med tildækning langs kanter og i overlap.

På grund af den omsætning der vil ske, på trods af overdækningen, synker markstakken sammen efter etablering. Det betyder, at overdækningen kommer til at ligge løst på stakken med risiko for, at den blæser af stakken eller rives itu. Derfor er det nødvendigt at overdækningsmaterialet fastholdes på stakken. Til dette formål kan f.eks. anvendes halm-baller, bildæk, sandsække eller lignende. Som en tommelfingerregel bør stakken overdækkes lige så omhyggeligt som en ensilagestak.

Vedligeholdelse af overdækningen

Overdækningen skal tilses jævnlige i løbet af opbevaringsperioden. Skader, i form af huller i overdækningen, skal straks udbedres.